

ก้าวไกล *Big Bang*

ถอดชนวน 6 ระเบิดเวลา
สร้างประเทศไทยก้าวไกลกว่าเดิม

ภาคเกษตรถูกแซ่แข่ง

บันทึกร่างกฎหมาย
ที่พรรคก้าวไกลยื่นต่อสภาผู้แทนราษฎร
กรกฎาคม 2566 - มีนาคม 2567

ถอดชนวน 6 ระเบิดเวลา

สร้างประเทศไทย ก้าวหน้าไกลกว่าเดิม

ไม่ว่าเราจะหมั่นเข้มนหาพิภกกลับไปที่ครั้ง เวลาที่ยังเดินไปข้างหน้าเสมอ

แต่เวลาที่เดินหน้า ไม่ได้หมายถึงโอกาสแห่งการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น ในทางตรงกันข้าม ทุกวินาทีที่ประเทศไทยถูกจุดรั้งจากการเปลี่ยนแปลงตามเสียงเรียกร้องของประชาชน คือทุกวินาทีที่เราเสียโอกาส

- โอกาสที่เด็กๆ จะได้เรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ
 - โอกาสที่เด็กหนุ่มจะได้เดินตามความฝัน ไม่ต้องถูกกักขังในระบบบังคับเกณฑ์ทหาร
 - โอกาสที่นักวิจัยจะกลายเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างนวัตกรรมที่จะพาไทยไปแข่งขันในเวทีโลก
 - โอกาสที่ชานาจะได้มีที่ทำกินของตัวเอง
 - โอกาสที่คนหลากหลายทางเพศจะได้ใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับทุกคน
 - โอกาสที่คนชาติพันธุ์จะได้หลุดพ้นจากสภาวะพลเมืองชั้นสอง
 - โอกาสที่คนสูงวัยจะได้ใช้ชีวิตอย่างสบายด้วยระบบสวัสดิการรัฐ
- หลังจากทำงานหนักมาทั้งชีวิต

2 ทศวรรษ ที่ประเทศไทยอยู่ในวังวนของความขัดแย้งแก่งแย่งอำนาจทางการเมือง ปัญหาใหญ่ที่สุดของผู้มีอำนาจ คือการรักษาตัวรอด รักษาโครงสร้างเครือข่ายที่เอื้อต่อผลประโยชน์ของตน โดยละเลยปัญหาของประชาชน ละเลยความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก อันนำมาซึ่งความท้าทายใหม่ ๆ ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ไปจนถึงโรคระบาด และเทคโนโลยี AI

ผลที่ตามมาคือ ประชาชนไทยถูกทิ้งให้ต่อสู้ดิ้นรนตามอัตภาพ เผชิญกับคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำ เศรษฐกิจที่โตช้ากว่าค่าเฉลี่ยโลก และรั้งท้ายประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน ในวันที่โลกกำลังหาวิธีรับมือปัญหาของศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยยังคงจมอยู่กับปัญหาน้ำประปาไม่สะอาด ระบบขนส่งมวลชนไม่ทั่วถึง และการรัฐประหารซ้ำซาก

วันนี้ ไม่เหลือเวลาให้เสียอีกแล้ว

การปล่อยประเทศตามยถากรรมตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ทำให้ทุกปัญหาสะสมหมักหมมจนกลายเป็นระเบิดเวลาขนาดยักษ์ ที่รอวันปะทุ

ระเบิดเศรษฐกิจ

กำแพงสูงตระหง่านที่ขวางกั้นโอกาสของผู้ประกอบการรายใหม่ๆ

ระเบิดเกษตร

ปวงแห่งความยากจนที่จุดรั้งอนาคต

ระเบิดระบบราชการ

ยักษ์ที่กลืนกินงบประมาณมหาศาลโดยถูกตั้งคำถามถึงประสิทธิภาพ

ระเบิดเผด็จการซ่อนรูป

ประชาธิปไตยจอมปลอมที่แฝงอยู่ในรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ

ระเบิดคุณภาพชีวิต

โลกที่สามในศตวรรษที่ 21

ระเบิดการศึกษา

อนาคตที่ถูกขโมย

พรรคก้าวไกลเชื่อว่า ไม่มีเวลาเหลืออีกแล้วสำหรับรัฐบาลในการถอดชนวนระเบิดทั้ง 6 ลูก แม้วันนี้เราจะเป็พรรคฝ่ายค้าน แต่พรรคก้าวไกลได้จัดเตรียมร่างกฎหมาย 90 ฉบับ เพื่อแก้ปัญหาที่ประชาชนกำลังเผชิญอย่างเป็นระบบ ปรับโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศให้พร้อมเผชิญกับความท้าทายของโลก และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างประเทศไทยที่มีอนาคตสำหรับคนรุ่นต่อไป

หนังสือเล่มนี้ รวบรวมร่างกฎหมาย 52 ฉบับ ที่ได้ยื่นเข้าสู่สภาไปแล้ว โดยความหวังว่า สภาผู้แทนราษฎรจะเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาของประชาชน และผ่านร่างกฎหมายเหล่านี้โดยเร็วที่สุด

นี่ไม่ใช่ทางเลือก แต่คือทางรอดของประเทศไทย ก่อนที่เราจะกลายเป็นประเทศไทยที่รังทำยโลกไปมากกว่านี้

ถอดชนวน 6 ระเบิดเวลา และนำพาประเทศไทยไปสู่ก้าวใหม่ที่ไกลกว่าเดิม

ภาคเกษตรไทยจ้างแรงงานเกิน 1 ใน 3 ของกำลังแรงงานทั้งประเทศ เป็นฐานเศรษฐกิจของครอบครัวกว่า 8 ล้านครัวเรือน แต่ความจริงที่มาคู่กันคือครอบครัวเกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตัวเอง ในขณะที่เกษตรกรไทยกว่าร้อยละ 30 มีรายได้ต่อปีต่ำกว่าเส้นความยากจน ทั้งยังมีหนี้สินเกินรายได้ต่อปีไปแล้ว ทำให้ภาคเกษตรไทยไม่ใช่แหล่ง “ฟาร์มสุข” ดังมาคาดคิด แต่กลายเป็นศูนย์รวมปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ ประชากรสูงวัย ที่ต้องเผชิญความเปราะบาง สูงกว่าอาชีพอื่นๆ การพักหนี้หรือการประกันราคากลายเป็นเพียงยาแก้ปวดที่ไม่สามารถรักษาปัญหาที่ต้นตอได้

ภาคเกษตรถูกแช่แข็ง

**ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

(อภิชาติ ศิริสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ประธานวินิจฉัยไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ยื่นเข้าสภาแล้ว

**บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขบทนิยามคำว่า “สิทธิในที่ดิน” ให้หมายความรวมถึงสิทธิของชุมชนที่ได้รับอนุญาต ให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน และกำหนดบทนิยามคำว่า “ชุมชน” ในประมวลกฎหมายที่ดิน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑)

(๒) กำหนดให้ชุมชนเป็นผู้ทรงสิทธิในที่ดินตามที่ได้รับอนุญาต และมีสิทธิในการเข้าถือครอง และใช้ประโยชน์ร่วมกันตามวิถีชีวิตของชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒ และเพิ่มมาตรา ๓/๑)

(๓) แก้ไขเงื่อนไขเวลาของการทอดทิ้งหรือไม่ทำประโยชน์ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ตามโฉนดที่ดิน หรือสิทธิครอบครองตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นการสละสิทธิในที่ดินโดยเจตนาให้สั้นลง และกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตรวจสอบที่ดิน และยื่นคำร้องต่อศาลตามขั้นตอนของกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๔) ยกเลิกการใช้คำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลเพื่อประกอบการขออนุญาตโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (ยกเลิกมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑)

(๕) กำหนดให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับที่หรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐ สามารถใช้หลักฐานอื่น (นอกจากระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ หรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ) ที่แสดงว่ามีการทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวจริง ประกอบการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖/๑)

(๖) กำหนดให้ผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้รับการพิสูจน์สิทธิเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เป็นบุคคลซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘ ทวิ)

(๗) กำหนดให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการที่มาจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑)

เหตุผล

โดยที่ประมวลกฎหมายที่ดินมีได้บัญญัติรับรองให้ชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินร่วมกันเป็นผู้ทรงสิทธิในที่ดิน ส่งผลให้ชุมชนที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินร่วมกันขาดความชอบธรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน อีกทั้งเงื่อนไขเวลาของการทอดทิ้งหรือไม่ทำประโยชน์ในที่ดินของผู้มีกรรมสิทธิ์ ตามโฉนดที่ดินหรือมีสิทธิครอบครองตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นการสละสิทธิในที่ดิน โดยเจตนามีระยะเวลานานเกินไป กระทบต่อประโยชน์ที่ควรได้รับจากการเข้าใช้ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณนั้น

นอกจากนี้ การดำเนินการเพื่อให้ที่ดินที่ถูกทิ้งร้างตกเป็นของรัฐยังเป็นอำนาจของราชการส่วนกลาง ซึ่งมีความล่าช้าและไม่สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น รวมถึงการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้กับที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับที่ดินหรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐ ซึ่งพิจารณาเพียงหลักฐานระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศอาจไม่เพียงพอให้ทราบได้ว่ามีการทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวจริง อันส่งผลต่อการออกโฉนดที่ดิน คลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้สามารถจัดสรรที่ดินของรัฐให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง สมควรกำหนดรับรองสิทธิของชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินตามที่ได้รับอนุญาต โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ และปรับปรุงเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้สอดคล้องกับบริบท และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบการออกโฉนดที่ดินคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สิทธิในที่ดิน” ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิทธิในที่ดิน” หมายความว่า กรรมสิทธิ์ และให้หมายความถึงสิทธิครอบครองใช้ประโยชน์ และสิทธิของชุมชนในการดูแล รักษา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ชุมชน” ระหว่างบทนิยามคำว่า “สิทธิในที่ดิน” และคำว่า “ใบจอง” ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีที่อยู่อาศัยร่วมกัน รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการจัดการด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา และจัดสรร การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๒ ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ หรือเป็นสิทธิของชุมชนที่ได้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

“มาตรา ๓/๑ ชุมชนที่ได้รับอนุญาตยอมมีสิทธิในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินร่วมกัน ตามวิถีชีวิตของชุมชน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๖ บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน เกินห้าปีติดต่อกัน

(๒) สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เกินสามปีติดต่อกัน

ให้ถือว่าเจตนาสละสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือที่ปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เมื่อองค์ประกอบสองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีเขตอำนาจในพื้นที่นั้น ตรวจสอบที่ดินดังกล่าวและยื่นคำร้องต่อศาล และศาลได้สั่งเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ให้ที่ดินนั้นตกเป็นของรัฐเพื่อดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายนี้ต่อไป การดำเนินการตามวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับกับกรณีตามมาตรา ๓/๑”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๕๖/๑ การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าเป็นที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขตกว้างหรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่ามีการทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวจริง พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกให้ได้ต่อเมื่อ ตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่สร้างขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทางราชการมีอยู่แล้วว่าเป็นที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่า มีการทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวจริง หรือตรวจสอบด้วยวิธีอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ผู้ซึ่งมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน มีใบจอง ใบเหี้ยบบ่่า หนังสือรับรองการทำประโยชน์ โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมที่ได้รับการพิสูจน์สิทธิเป็นที่เรียบร้อย”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยให้มีกรรมการประกอบด้วย เจ้าพนักงาน ฝ่ายปกครอง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้น ตั้งอยู่ ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาชนที่เชี่ยวชาญด้านที่ดิน และตัวแทนภาคประชาชน ผู้มีส่วนได้เสียในที่ดิน เป็นต้น”

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ประมวลกฎหมายที่ดินมิได้บัญญัติรับรองให้ชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ ในที่ดินร่วมกันเป็นผู้ทรงสิทธิในที่ดิน ส่งผลให้ชุมชนที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินร่วมกัน ขาดความชอบธรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน อีกทั้งเงื่อนไขเวลาของการทอดทิ้งหรือไม่ทำ ประโยชน์ในที่ดินของผู้มีกรรมสิทธิ์ตามโฉนดที่ดินหรือมีสิทธิครอบครองตามหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นการสละสิทธิในที่ดิน โดยเจตนา มีระยะเวลาอันยาวนานเกินไป กระทั่งต่อประโยชน์ที่ควรได้รับการเข้าใช้ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่บริเวณนั้น นอกจากนี้ การดำเนินการเพื่อให้ที่ดินที่ถูกทิ้งร้างตกเป็นของรัฐยังเป็นอำนาจของราชการส่วนกลาง ซึ่งมีความล่าช้าและไม่สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการที่ดินและ

ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น รวมถึงการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้กับที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขี้ยวหรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐ ซึ่งพิจารณาเพียงหลักฐานระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศอาจไม่เพียงพอให้ทราบได้ว่ามีการทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวจริง อันส่งผลต่อการออกโฉนดที่ดินคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้สามารถจัดสรรที่ดินของรัฐ ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง สมควรกำหนดรับรองสิทธิของชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ตามที่ได้รับอนุญาตโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และปรับปรุงเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบการออกโฉนดที่ดินคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขบทนิยามคำว่า “สิทธิในที่ดิน” ให้หมายความรวมถึงสิทธิของชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ชุมชน” ในประมวลกฎหมายที่ดิน (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้ชุมชนเป็นผู้ทรงสิทธิในที่ดินตามที่ได้รับอนุญาต และมีสิทธิในการเข้าถือครอง และใช้ประโยชน์ร่วมกันตามวิถีชีวิตของชุมชน (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

๒.๔ แก้ไขเงื่อนไขเวลาของการทอดทิ้งหรือไม่ทำประโยชน์ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ตามโฉนดที่ดิน หรือสิทธิครอบครองตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นการสละสิทธิในที่ดินโดยเจตนาให้สิ้นลง และกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตรวจสอบที่ดิน และยื่นคำร้องต่อศาลตามขั้นตอนของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๗)

๒.๕ ยกเลิกการใช้คำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลเพื่อประกอบการขออโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๖ กำหนดให้ผู้ยื่นคำขออโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขี้ยวหรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐ สามารถใช้หลักฐานอื่น (นอกจากระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ) ที่แสดงว่ามีการทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวจริง ประกอบการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๗ กำหนดให้ผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้รับการพิสูจน์สิทธิเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เป็นบุคคลซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ให้ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๘ กำหนดให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการที่มาจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน (ร่างมาตรา ๑๑)

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.
(อภิชาติ ศิริสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ประธานวินิจฉัยไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ยื่นเข้าสภาแล้ว

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน เพื่อให้ผู้ครอบครองหรือผู้ใช้อ้างสิทธิในการครอบครองที่ดินที่รัฐอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถดำเนินการเพื่อขออนุญาตที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เหตุผล

โดยในปัจจุบัน ประเทศไทยประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในการถือครองทรัพย์สินในระดับสูง ซึ่งปัญหาการถือครองที่ดินที่กระจุกตัวก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำดังกล่าวทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ รัฐมักมีมุมมองในการสงวนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ยังคงเป็นของรัฐ เมื่อเกิดความจำเป็นที่จะต้องกระจายที่ดินให้ประชาชนใช้ประโยชน์เพื่อทำกินหรือเพื่อเหตุจำเป็นอื่น รัฐก็มักจะกำหนดมิให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นตกเป็นของประชาชน พร้อมทั้งพ่วงเงื่อนไขหลายประการ เช่น การจำกัดประเภทของการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจำกัดการโอนสิทธิครอบครอง ดังที่พบในบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งท้ายที่สุดเมื่อมีการเปลี่ยนผู้ครอบครองที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ย่อมส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงในที่ดินต่อทั้งผู้ครอบครองเดิมและผู้ครอบครองใหม่ อีกทั้งยังทำให้รัฐขาดฐานข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวที่ถูกต้องแม่นยำ ดังนั้น เพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินแก่ประชาชนอย่างแท้จริงอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในการถือครองทรัพย์สินของประเทศไทย รวมไปถึงผลประโยชน์ต่อรัฐที่จะทำให้มีฐานข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินที่ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน

พ.ศ.

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดการกระจายที่ดินของรัฐไปเป็นกรรมสิทธิ์ของประชาชนผู้ทำประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน โดยการนำที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาจัดให้เป็นกรรมสิทธิ์ของประชาชน ตามเงื่อนไข ขั้นตอนและวิธีการ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

“ที่ดินของรัฐ” หมายความว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อนุมัติให้บุคคล เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

“เขตปฏิรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมภายในพื้นที่ที่ พระราชกฤษฎีกา กำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้

“เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า เขตที่ดินที่พระราชกฤษฎีกากำหนด เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์” หมายความว่า หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ประชาชนผู้มีสิทธิ” หมายความว่า บุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยหรือสถาบัน เกษตรกรซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ ได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“หนังสือรับรอง” หมายความว่า เอกสารราชการที่สำนักงานออกให้แก่ประชาชนผู้มี สิทธิเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการขออนุญาตที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มาตรา ๔ ให้ นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และ ออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๕ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขึ้น ในท้องที่ใดอีก

มาตรา ๖ ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามวรรคหนึ่ง อาจประกาศกำหนดเป็นเขตจังหวัด หรือ บางส่วนภายในเขตจังหวัด หรือบางส่วนของจังหวัดซึ่งมีเขตติดต่อกับเกี่ยวกับตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไปก็ได้

มาตรา ๗ เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๖ มีผลใช้บังคับแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อประชาชน ตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง อาจมีความแตกต่างกัน ในแต่ละเขตปฏิรูปที่ดินก็ได้

มาตรา ๘ ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนตาม พระราชบัญญัตินี้ โดยอาจประกาศแต่งตั้งบุคคลขึ้นเป็นคณะทำงาน และมอบหมายหน้าที่และ อำนาจที่มีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งหมดหรือบางส่วนให้คณะทำงานกระทำการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๒ การปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน

ส่วนที่ ๑ การจัดหาที่ดินเพื่อการปฏิรูป

มาตรา ๙ ที่ดินซึ่งจะนำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นที่ดิน ของรัฐซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ว่าที่ดินนั้นจะเป็นที่ดินซึ่งเคยออกหนังสือ อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมาก่อนแล้วหรือไม่

มาตรา ๑๐ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในพื้นที่ใดแล้ว ให้สำนักงานมีอำนาจกระทำการใด ๆ ในที่ดินของรัฐซึ่งอยู่ภายในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นภายใต้ หน้าที่และอำนาจของสำนักงาน ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นแต่เพียงผู้เดียว

กรณีที่มีเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐอื่นโต้แย้งอำนาจกระทำการของสำนักงาน ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดว่าสำนักงานมีอำนาจกระทำการนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดหาที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน ให้ สำนักงานมีหน้าที่สำรวจสิทธิ และดำเนินการออกหนังสือรับรองให้กับประชาชนผู้มีสิทธิในเขต ปฏิรูปที่ดิน เพื่อนำไปสู่การออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการปฏิรูป

มาตรา ๑๒ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในพื้นที่ใดแล้ว ให้สำนักงานยุติการดำเนินการเพื่อออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่นั้นไว้ก่อน และให้สำนักงานแจ้งให้บรรดาผู้มีชื่อตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นซึ่งได้รับอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับรายงานจำนวนแปลงที่ดิน ขนาดที่ดินแต่ละแปลง ที่ตั้งของที่ดิน และประเภทการทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตต่อสำนักงานภายในเก้าสิบวัน

การแจ้งและการรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓ เมื่อครบกำหนดการรายงานตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สำนักงานดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ หรือดำเนินการด้วยวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อรับรองว่าการรายงานดังกล่าวนั้น ถูกต้องตามความเป็นจริง

เมื่อสำนักงานได้รับรองการรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าปรากฏว่าบุคคลผู้รายงานเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ ให้สำนักงานดำเนินการออกหนังสือรับรองแก่บุคคลนั้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับรองการรายงาน

ถ้าปรากฏว่าการรายงานนั้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยผู้รายงานไม่มีเจตนาทุจริต ให้สำนักงานแก้ไขการรายงานนั้นให้ตรงตามความเป็นจริงและรับรองการรายงานนั้น และหากปรากฏว่าบุคคลผู้รายงานเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ ให้สำนักงานดำเนินการตามวรรคสองด้วย

ถ้าปรากฏว่าการรายงานนั้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยผู้รายงานมีเจตนาทุจริต ให้สำนักงานยุติการพิจารณาการรายงานของบุคคลนั้น โดยให้ถือเสมือนว่าไม่เคยมีการรายงานนั้นเลย แต่บุคคลผู้รายงานโดยมีเจตนาทุจริตต้องรับโทษหากมีกฎหมายกำหนดว่าการรายงานโดยมีเจตนาทุจริตนั้นเป็นความผิด

หากบุคคลผู้รายงานไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของสำนักงานตามวรรคสามหรือวรรคสี่ บุคคลผู้รายงานนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบผลการพิจารณาของสำนักงาน

เมื่อมีการอุทธรณ์ตามวรรคห้า ให้คณะกรรมการแจ้งสำนักงานเพื่อชะลอการออกหนังสือรับรองแก่ผู้อุทธรณ์ไว้ก่อน หากมีการออกหนังสือรับรองแล้ว ให้ถือว่าหนังสือรับรองนั้นไม่สมบูรณ์ จนกว่าคณะกรรมการจะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นประการใด

ให้สำนักงานปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ เมื่อสำนักงานได้รับรองการรายงานตามมาตรา ๑๓ ครบถ้วนแล้ว ให้สำนักงานดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ หรือดำเนินการด้วยวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ว่ามีผู้ใดนอกเหนือจากบุคคลผู้รายงานตามมาตรา ๑๒ ที่ได้ครอบครองและเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ภายในเขตปฏิรูปที่ดินบ้าง

ข้อมูลตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยชื่อของบุคคลที่ครอบครองและ
เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวนแปลงที่ดิน ขนาดที่ดินแต่ละแปลง ที่ตั้งของที่ดิน และประเภท
การทำประโยชน์ในที่ดิน

สำนักงานอาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่นั้นเป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามขั้นตอนและ
วิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามมาตรา ๑๔ ต้องแล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่
วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ เมื่อปรากฏข้อมูลอันได้มาจากการดำเนินการตามมาตรา ๑๔ ว่า บุคคลใด
เป็นประชาชนผู้มีสิทธิ ให้สำนักงานปิดประกาศชื่อ รูปแปลงที่ดินและรายละเอียดอื่นอันทำให้
บุคคลนั้นมีคุณสมบัติเป็นประชาชนผู้มีสิทธิไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นซึ่งแปลงที่ดินนั้นตั้งอยู่เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ และ
ให้เผยแพร่รายละเอียดดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่บุคคลใดเห็นว่า บุคคลตามมาตรา ๑๕ ไม่ใช่ประชาชนผู้มีสิทธิ
หรือเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ แต่จะได้รับการสิทธิในที่ดินตามพระราชบัญญัติไม่น้อยกว่าหรือ
มากกว่าที่ควรได้ ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่
วันปิดประกาศ

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลและเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัย โดยการวินิจฉัยนั้นให้มีกำหนดแล้วเสร็จไม่เกิน
สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

หากไม่มีบุคคลใดยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือคณะกรรมการวินิจฉัยให้ยกคำร้องนั้น
ให้สำนักงานดำเนินการออกหนังสือรับรองแก่ประชาชนผู้มีสิทธินั้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน
นับแต่วันปิดประกาศ

หากคณะกรรมการเห็นว่าบุคคลผู้ถูกร้องนั้นเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ แต่จะได้รับ
กรรมสิทธิในที่ดินตามพระราชบัญญัติไม่น้อยกว่าหรือมากกว่าที่ควรได้ ให้คณะกรรมการมีคำสั่ง
ให้สำนักงานดำเนินการแก้ไขข้อมูลและดำเนินการตามมาตรา ๑๔ ใหม่ตั้งแต่วัน

หากคณะกรรมการเห็นว่าบุคคลผู้ถูกร้องนั้นไม่ใช่ประชาชนผู้มีสิทธิ ให้คณะกรรมการ
มีคำสั่งให้สำนักงานดำเนินการถอนประกาศที่ปิดไว้ตามมาตรา ๑๔ และประกาศให้ประชาชน
ทราบทางอิเล็กทรอนิกส์ว่า บุคคลผู้ถูกร้องนั้นไม่ใช่ประชาชนผู้มีสิทธิด้วย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๗ เมื่อครบกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน
ใช้บังคับ แต่สำนักงานยังดำเนินการตามมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกานั้น
ไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศขยายกำหนดเวลาได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้อง
ไม่เกินหนึ่งปี

หากคณะกรรมการไม่ประกาศขยายกำหนดเวลา หรือเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ คณะกรรมการได้ประกาศขยายตามวรรคหนึ่งแล้ว การดำเนินการตามมาตรา ๑๔ ยังไม่แล้วเสร็จ ให้สำนักงานประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนดให้บุคคลที่เห็นว่าตนเองเป็นประชาชนผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้เสนอหลักฐาน ต่อสำนักงานภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่เริ่มต้นการประชาสัมพันธ์ รูปแบบของหลักฐานและการเสนอหลักฐานตามมาตราสองให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ ให้สำนักงานพิจารณาหลักฐานตามมาตรา ๑๗ ให้แล้วเสร็จภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอหลักฐาน

ในกรณีที่สำนักงานพิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลผู้เสนอหลักฐานนั้นเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ ให้นำความตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ในกรณีที่สำนักงานพิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลผู้เสนอหลักฐานนั้นไม่เป็นประชาชน ผู้มีสิทธิ หากบุคคลผู้เสนอหลักฐานไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณา ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ผลการพิจารณา คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการ ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๙ เมื่อได้รับหนังสือรับรองตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้บุคคลที่มีชื่อใน หนังสือรับรองยื่นคำขอลอกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ให้กรมที่ดินดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่บุคคลที่มีชื่อในหนังสือรับรองให้แล้ว เสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่บุคคลนั้นได้มีคำขอ

มาตรา ๒๐ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๘ แล้วเสร็จ และไม่มีอุทธรณ์โดยอยู่ระหว่าง พิจารณาแล้ว ให้สำนักงานออกประกาศว่าการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น เป็นอันเสร็จสิ้นแล้ว

ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้ ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนเสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่ที่ดินของรัฐซึ่งได้ออกหนังสือรับรอง ตามพระราชบัญญัตินี้และยังไม่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างดำเนินการขอลอกโฉนดที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๒๑ เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นว่าการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนได้เป็นอันเสร็จสิ้น ทว่าราชอาณาจักรแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อตราพระราชกฤษฎีกายุติการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน

มาตรา ๒๒ เมื่อพระราชกฤษฎีกายุติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนมีผลใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ยุบเลิกสำนักงาน โดยให้โอนที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินไปอยู่ในความดูแลของสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

การจะโอนหรือเปลี่ยนแปลงบรรดาหน้าที่และอำนาจ กิจการ ราชการ พนักงาน ราชการ ลูกจ้าง ททรัพย์สิน สิทธิ หนึ่ง บประมาณ และรายได้ของสำนักงานให้เป็นประการใด ให้กำหนดลงในพระราชกฤษฎีกา ยุติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนด้วย

ส่วนที่ ๓ สิทธิในที่ดิน

มาตรา ๒๓ บุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นประชาชนผู้มีสิทธิ (๑) เป็นผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ และมีพยานหลักฐานพิสูจน์ได้ว่า ได้เป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อเนื่องนับแต่ได้รับอนุญาตจนถึงปัจจุบัน โดยไม่เคยมีการ แบ่งแยกหรือโอนที่ดินนั้นไปยังผู้อื่น เว้นแต่เป็นการแบ่งแยกเพื่อการรับโอนมาทางการตกทอด ทางมรดก

(๒) เป็นผู้ที่ไม่ใช่ชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ แต่มีพยานหลักฐานพิสูจน์ ได้ว่า ได้เข้าทำเกษตรกรรมในที่ดินนั้นอย่างสงบเปิดเผยโดยเจตนาเป็นเจ้าของต่อเนื่องกันเป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการได้ ที่ดินนั้นมาจากผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

(๓) เป็นผู้ที่ไม่ใช่ชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ แต่มีพยานหลักฐานพิสูจน์ ได้ว่า ได้เข้าทำประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรมในที่ดินนั้นอย่างสงบเปิดเผยโดยเจตนา เป็นเจ้าของต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่ง หนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการได้ที่ดินนั้นมาจากผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

บุคคลตาม (๒) ต้องเป็นผู้ที่มีทรัพย์สินรวมกันไม่เกินสิบล้านบาท และบุคคลตาม (๓) ต้องเป็นผู้ที่มีทรัพย์สินรวมกันไม่เกินห้าสิบล้านบาทและมีกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงหนึ่งหรือ หลายแปลงทั่วราชอาณาจักรรวมกันไม่เกินห้าสิบไร่

มาตรา ๒๔ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อ ประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ (๑) จะแบ่งแยกหรือ โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่การโอนขายไปยังธนาคารที่ดินหรือเป็นการ ตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม

มาตรา ๒๕ ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อ ประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ (๒) และ (๓) จะแบ่งแยก หรือโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่การโอนขายไปยังธนาคารที่ดินหรือเป็นการ ตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม

มาตรา ๒๖ บุคคลหนึ่งจะได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วยวิธีการตามพระราชบัญญัตินี้เกิน กว่าห้าสิบไร่ไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นบุคคลตามมาตรา ๒๓ (๑) ซึ่งเป็นผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้า ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงหนึ่งหรือหลายแปลงรวมกันเกินกว่าห้าสิบไร่ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่

หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดจงใจแสดงเอกสารหรือหลักฐานอย่างใด ๆ หรือแจ้งข้อความซึ่งตนเองรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ถ้าความผิดตามมาตรา ๒๘ นั้นได้กระทำไปเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่หลงเชื่อว่าตนเองหรือบุคคลอื่นเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ หรือกระทำไปเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นมีสิทธิได้รับการสิทธิในที่ดินตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัตินี้มากกว่าที่ควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๓๐ ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ถ้าความผิดตามมาตรา ๓๐ นั้นได้กระทำไปเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดมีสิทธิได้รับการสิทธิในที่ดินตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งที่ไม่มีคุณสมบัติหรือบกพร่องในคุณสมบัติ หรือได้กระทำไปเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดมีสิทธิได้รับการสิทธิในที่ดินตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัตินี้มากกว่าที่ควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๒ ให้ถือว่าบุคคลผู้เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประชาชนผู้มีสิทธิ เมื่อมีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในพื้นที่นั้น

ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองให้แก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ บุคคลที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แต่สำนักงานได้ยุติการดำเนินการนั้นตามมาตรา ๑๒ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยเป็นรายกรณีได้

หากคณะกรรมการเห็นว่าบุคคลผู้ยื่นคำร้องนั้นมีคุณสมบัติที่จะได้มาซึ่งหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้คณะกรรมการมีคำสั่งอย่างใด ๆ เพื่อให้สำนักงานดำเนินการออกหนังสือรับรองให้แก่บุคคลผู้ยื่นคำร้องนั้น ทั้งนี้ การดำเนินการออกหนังสือรับรองนั้น ต้องสอดคล้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม

คำร้องตามวรรคหนึ่งต้องยื่นภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลใช้บังคับในพื้นที่นั้น และให้ถือว่าเป็นการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อประชาชน พ.ศ.

เนื่องจากในปัจจุบัน ประเทศไทยประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในการถือครองทรัพย์สินในระดับสูง ปัญหาการถือครองที่ดินที่กระจุกตัวก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำดังกล่าวทวีความรุนแรงมากขึ้น กล่าวคือ มุมมองของภาครัฐต่อการจัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนมักเป็นมุมมองของการสงวนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ยังคงเป็นของรัฐ เมื่อเกิดความจำเป็นที่จะต้องกระจายที่ดินให้แก่ประชาชนเพื่อใช้ทำกิน รัฐก็มักจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อมิให้กรรมสิทธิ์นั้นตกเป็นของเอกชน พร้อมทั้งพ่วงเงื่อนไขหลายประการ เช่น การจำกัดประเภทของการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจำกัดการโอนสิทธิครอบครอง ดังที่พบในบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น เพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินแก่ประชาชนอย่างแท้จริงอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในการถือครองทรัพย์สินของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.

๒.๑ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขึ้นในท้องที่ใดอีก (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน โดยอาจกำหนดเป็นเขตจังหวัด หรือบางส่วนภายในเขตจังหวัด หรือบางส่วนที่มีเขตติดต่อคาบเกี่ยวกันตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไปก็ได้ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน โดยอาจแตกต่างกันในแต่ละเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนก็ได้ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจในการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน โดยอาจแต่งตั้งบุคคลขึ้นเป็นคณะทำงาน และมอบหมายหน้าที่และอำนาจที่มีตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมด หรือบางส่วนให้คณะทำงานกระทำการแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ ที่ดินซึ่งจะนำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน ต้องเป็นที่ดินของรัฐซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในพื้นที่ใดแล้ว ให้สำนักงานมีอำนาจกระทำการใด ๆ ในที่ดินของรัฐซึ่งอยู่ภายในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นภายใต้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นแต่เพียงผู้เดียว ในกรณีที่มีเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐอื่นได้แย่งอำนาจกระทำการของสำนักงาน ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๗ ให้สำนักงานมีหน้าที่สำรวจสิทธิ และดำเนินการออกหนังสือรับรองให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเพื่อนำไปสู่การออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๘ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในพื้นที่ใดแล้ว ให้สำนักงานยุติการดำเนินการ เพื่อออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่นั้นไว้ก่อน และให้สำนักงานแจ้งให้บรรดาผู้มีชื่อตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นซึ่งได้รับอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับรายงานจำนวนแปลงที่ดิน ขนาดที่ดินแต่ละแปลง ที่ตั้งของที่ดิน และประเภทการทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตต่อสำนักงานภายในเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๙ เมื่อครบกำหนดการรายงานของบรรดาผู้มีชื่อตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับ ให้สำนักงานดำเนินการตรวจสอบเพื่อรับรองว่าการรายงานดังกล่าวนั้นถูกต้องตามความเป็นจริง ถ้าพบว่าบุคคลผู้รายงานนั้นเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ ให้สำนักงานดำเนินการออกหนังสือรับรองแก่บุคคลนั้น (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๐ ถ้าปรากฏว่าการรายงานนั้นไม่ถูกต้องโดยไม่มีเจตนาทุจริต ให้สำนักงานแก้ไขรายงานนั้นให้ตรงกับความเป็นจริง และถ้าพบว่าบุคคลผู้รายงานนั้นเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ ให้สำนักงานดำเนินการออกหนังสือรับรองแก่บุคคลนั้น (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๑ ถ้าปรากฏว่าการรายงานนั้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยมีเจตนาทุจริต ให้สำนักงานยุติการพิจารณารายงานของบุคคลนั้น และให้ถือเสมือนว่าไม่เคยมีการรายงานนั้นเลย (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ เมื่อสำนักงานได้รับรองการรายงานของบรรดาผู้มีชื่อตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับครบถ้วนแล้ว ให้สำนักงานดำเนินการตรวจสอบว่ามีผู้ใดนอกเหนือจากบุคคลผู้รายงานดังกล่าวที่ได้ครอบครองและเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ภายในเขตปฏิรูปที่ดินบ้าง (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ เมื่อปรากฏข้อมูลอันได้มาจากการตรวจสอบว่าบุคคลตามร่างมาตรา ๑๔ ใดเป็นประชาชนผู้มีสิทธิให้สำนักงานเปิดประกาศชื่อ รูปแปลงที่ดินและรายละเอียดอื่นอันทำให้บุคคลนั้นมีคุณสมบัติเป็นประชาชนผู้มีสิทธิไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแปลงที่ดินนั้นตั้งอยู่เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันเปิดประกาศ และให้เผยแพร่รายละเอียดดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย (ร่าง มาตรา ๑๕)

๒.๑๔ ในกรณีที่บุคคลใดเห็นว่า บุคคลซึ่งสำนักงานปิดประกาศชื่อนั้นไม่ใช่ประชาชนผู้มีสิทธิ หรือเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ แต่จะได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามพระราชบัญญัติไม่น้อยกว่าหรือมากกว่าที่ควรได้ ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศ หากไม่มีบุคคลใดยื่นคำร้องหรือคณะกรรมการวินิจฉัยให้ยกคำร้องนั้น ให้สำนักงานดำเนินการออกหนังสือรับรองแก่ประชาชนผู้มีสิทธินั้น ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันปิดประกาศ (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๕ เมื่อครบกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับ แต่สำนักงานยังดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกานั้นไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศขยายกำหนดเวลาได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๖ หากคณะกรรมการไม่ประกาศขยายกำหนดเวลา หรือเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการได้ประกาศขยายตามวรรคหนึ่งแล้วการดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๔ ยังไม่แล้วเสร็จ ให้สำนักงานประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้บุคคลที่เห็นว่าตนเองเป็นประชาชนผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้เสนอหลักฐานต่อสำนักงานภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่เริ่มต้นการประชาสัมพันธ์ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๗ เมื่อได้รับหนังสือรับรองตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้บุคคลที่มีชื่อในหนังสือรับรองยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้กรมที่ดินดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่บุคคลที่มีชื่อในหนังสือรับรองให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นได้มีคำขอ (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๘ เมื่อดำเนินการตรวจสอบที่ดินทั้งหมดในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นแล้วเสร็จ และไม่มีอุทธรณ์ใดอยู่ระหว่างพิจารณาแล้ว ให้สำนักงานออกประกาศว่าการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นเป็นอันเสร็จสิ้นแล้ว (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๑๙ ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนเสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่ที่ดินของรัฐซึ่งได้ออกหนังสือรับรองตามพระราชบัญญัตินี้และยังไม่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างดำเนินการขออนุญาตที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๒๐ เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นว่าการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนได้เป็นอันเสร็จสิ้นทั่วราชอาณาจักรแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อตราพระราชกฤษฎีกายุติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๒๑ เมื่อพระราชกฤษฎีกายุติการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชนมีผลใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ยุบเลิกสำนักงานโดยให้โอนที่ดินของรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินไปอยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๒๒ ประชาชนผู้มีสิทธิ ได้แก่

(๑) เป็นผู้ที่มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ และมีพยานหลักฐานพิสูจน์ได้ว่า ได้เป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อเนื่องนับแต่ได้รับอนุญาตจนถึงปัจจุบัน โดยไม่เคยมีการแบ่งแยกหรือโอนที่ดินนั้นไปยังผู้อื่น เว้นแต่เป็นการแบ่งแยกเพื่อการรับโอนมาทางการตกทอดทางมรดก

(๒) เป็นผู้ที่ไม่มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ แต่มีพยานหลักฐาน พิสูจน์ได้ว่า ได้เข้าทำเกษตรกรรมในที่ดินนั้นอย่างสงบเปิดเผยโดยเจตนาเป็นเจ้าของต่อเนื่อง กันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการได้ ที่ดินนั้นมาจากผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยต้องเป็นผู้ที่มี ทรัพย์สินรวมกันไม่เกินสิบล้านบาท

(๓) เป็นผู้ที่ไม่มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ แต่มีพยานหลักฐาน พิสูจน์ได้ว่า ได้เข้าทำประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรมในที่ดินนั้นอย่างสงบเปิดเผยโดย เจตนาเป็นเจ้าของต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่ง อย่างใดเกี่ยวกับการได้ที่ดินนั้นมาจากผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยต้องเป็นผู้ที่มีทรัพย์สินรวมกันไม่เกินห้าสิบล้านบาทและมีกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงหนึ่งหรือ หลายแปลงทั่วราชอาณาจักรรวมกันไม่เกินห้าสิบล้านบาท (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๒๓ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อ ประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๒๓ (๑) จะแบ่งแยกหรือ โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่การโอนขายไปยังธนาคารที่ดินหรือเป็น การตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๒๔ ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อประชาชน ตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๒๓ (๒) และ (๓) จะแบ่งแยก หรือโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่การโอนขายไปยังธนาคารที่ดินหรือ เป็นการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม (ร่าง มาตรา ๒๕)

๒.๒๕ บุคคลหนึ่งจะได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วยวิธีการตามพระราชบัญญัตินี้เกินกว่า ห้าสิบล้านไร่ไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นบุคคลตามร่างมาตรา ๒๓ (๑) ซึ่งเป็นผู้มีชื่อในหนังสืออนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงหนึ่ง หรือหลายแปลงรวมกันเกินกว่าห้าสิบล้านไร่ แต่ต้องไม่เกิน หนึ่งร้อยไร่ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่าง มาตรา ๒๗)

๒.๒๗ ผู้ใดจงใจแสดงเอกสารหรือหลักฐานอย่างใด ๆ หรือแจ้งข้อความซึ่งตนเอง รู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๒๘ ถ้าความผิดตามร่างมาตรา ๒๘ นั้นได้กระทำไปเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หลงเชื่อว่าตนเองหรือบุคคลอื่นเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ หรือกระทำให้ตนเองหรือผู้อื่นมีสิทธิ ได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัตินี้มากกว่าที่ควรได้ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท (ร่าง มาตรา ๒๙)

๒.๒๙ ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๓๐)

๒.๓๐ ถ้าความผิดตามร่างมาตรา ๓๐ นั้นได้กระทำไปเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดมีสิทธิได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งที่ไม่มีคุณสมบัติหรือบกพร่องในคุณสมบัติ หรือได้กระทำไปเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดมีสิทธิได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัตินี้มากกว่าที่ควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท (ร่างมาตรา ๓๑)

๒.๓๑ ให้ถือว่าบุคคลผู้เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในท้องที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ เมื่อมีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในพื้นที่นั้น (ร่างมาตรา ๓๒)

๒.๓๒ บุคคลที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แต่สำนักงานได้ยุติการดำเนินการนั้นด้วยเหตุที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยเป็นรายกรณีได้ (ร่างมาตรา ๓๓)

**ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
พ.ศ.**

(วรภพ วีริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

กำลังดำเนินการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมเจตนารมณ์ของกฎหมายให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมกิจการประมง และการจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยและรองรับการจัดระเบียบการประมงทะเลในน่านน้ำอื่นภายใต้กติการะหว่างประเทศ ทั้งในฐานะของรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธง รัฐเจ้าของท่า และรัฐเจ้าของตลาด เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยเจตนา เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎเกณฑ์และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับนับถือในนานาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ ที่ถูกต้องตามกฎหมายให้ได้รับความสะดวก และได้รับการคุ้มครองในการประกอบอาชีพ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ทะเลชายฝั่ง” “ทะเลหลวง” และ “โรงงาน” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการออกกฎกระทรวงของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงได้เฉพาะที่พระราชกำหนดนี้บัญญัติให้ต้องออกเป็นกฎกระทรวงเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมการใช้อำนาจของรัฐไทยกรณีความผิดตามพระราชกำหนดนี้ที่เกิดขึ้นนอกน่านน้ำไทยซึ่งการกระทำความผิดนั้นมิใช่เรือประมงไทย และในกรณีที่มีเรือประมงกระทำผิดในน่านน้ำไทยซึ่งได้หลบหนีไปยังรัฐชายฝั่งอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมการรวบรวมสถิติการประมงและการเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อทราบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

(๖) ยกเลิกมาตราที่เกี่ยวข้องกับโรงงานภายใต้พระราชกำหนดนี้ (ยกเลิกมาตรา ๑๐/๑ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๑/๑)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ ให้เกิดความชัดเจน ทั้งผู้แทนสมาคมการประมงและนักวิชาการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๙) ยกเลิกลักษณะต้องห้ามของผู้ทรงคุณวุฒิ (ยกเลิกมาตรา ๑๕)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคราวละสามปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้การคัดเลือกตัวแทนประมงชุมชนท้องถิ่นในคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดตามมาตรา ๒๖ ต้องเป็นตัวแทนตามที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตราอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้จะทำการประมงน้ำจืดต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด และกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดในการออกหลักเกณฑ์การทำประมง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้จะทำการประมงทะเลชายฝั่งในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัดต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด และกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดในการออกหลักเกณฑ์การทำประมง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

(๑๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ทำการประมงพื้นบ้านต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำประมงตามที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด และต้องจัดทำสมุดบันทึกการทำประมงด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓)

(๑๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกข้อห้ามที่ห้ามผู้ได้รับอนุญาตทำการประมงพื้นบ้านทำการประมงในเขตทะเลนอกชายฝั่ง (ยกเลิกมาตรา ๓๔)

(๑๘) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้จะทำการประมงทะเลนอกชายฝั่งและประมงทะเลนอกน่านน้ำไทย ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ และกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติในการออกหลักเกณฑ์และวิธีการทำประมงทะเลนอกชายฝั่งและประมงทะเลนอกน่านน้ำไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)

(๑๙) กำหนดประเภทเรือที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ (เพิ่มมาตรา ๓๗/๑)

(๒๐) แก้ไขเพิ่มเติมการดัดแปลงเครื่องมือทำการประมงให้ผิดไปจากลักษณะของเครื่องมือที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ให้สามารถกระทำได้หากได้จดแจ้งกับกรมประมงแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

(๒๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นในการห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยและกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย รับผิดชอบเบี่ยงเรือหรือออกใบอนุญาตใช้เรือสำหรับการประมง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)

(๒๒) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติผู้ขอรับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทย โดยแยกผู้ขอรับใบอนุญาตในแต่ละพื้นที่ทั้งในเขตของรัฐชายฝั่งอื่นและทะเลหลวงให้ชัดเจน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘)

(๒๓) แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่กฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรการการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงของรัฐชายฝั่งหรือองค์การระหว่างประเทศที่บังคับใช้กับผู้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยนั้นขัดหรือแย้งกับพระราชกำหนดนี้ ให้งดเว้นการใช้พระราชกำหนดนี้กับผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

(๒๔) แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยทำการประมงในเขตรัฐชายฝั่งอื่น ที่กำหนดการมีผู้สังเกตการณ์หรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐชายฝั่งนั้นกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๐)

(๒๕) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามจับสัตว์น้ำวัยอ่อนหรือครอบครองสัตว์น้ำวัยอ่อนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗)

(๒๖) กำหนดเงื่อนไขก่อนการออกประกาศตามมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ (เพิ่มมาตรา ๕๗/๑)

(๒๗) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ล่าสัตว์น้ำชนิดที่เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์เพื่อการค้า ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือน้ำสัตว์น้ำดังกล่าวขึ้นเรือประมงเพื่อการค้า เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการช่วยชีวิตของสัตว์น้ำนั้น ไม่ถือว่าเป็นความผิด และในกรณีที่มีการติดอวนขึ้นมาโดยไม่เจตนาให้รีบปล่อยสัตว์น้ำนั้นคืนสู่ท้องทะเลโดยเร็ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖)

(๒๘) แก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์ในครอบครองเพื่อใช้ซึ่งเครื่องมือทำการประมง หากได้รับอนุญาตหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดกำหนด ไม่เป็นความผิด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗)

(๒๙) แก้ไขเพิ่มเติมผู้มีอำนาจประกาศกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้อวนรุนเคยที่ใช้ประกอบเรือยนต์ทำการประมงจากรัฐมนตรีเป็นคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘)

(๓๐) แก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามการใช้เครื่องมืออวนล้อมจับในเวลากลางคืน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙)

(๓๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจเฉพาะรัฐมนตรีในการออกประกาศเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดในเขตทะเลชายฝั่งที่ทับซ้อนกันเพื่อให้มีความชัดเจนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑)

(๓๒) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ที่ต้องดำเนินการของเจ้าของเรือประมงไทยที่มีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเมื่อต้องการนำเรือออกจากท่าเพื่อไปทำการประมง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑)

(๓๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้เจ้าของเรือต้องยื่นเอกสารหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่ก่อนนำเรือออกและกำหนดวิธีการหากไม่ยื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๒)

(๓๔) แก้ไขเพิ่มเติมการมีหนังสือคนประจำเรือของเรือประเภทต่าง ๆ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓)

(๓๕) แก้ไขเพิ่มเติมการรับคนประจำเรือหรือลูกเรือจากเรือประมงอื่น และรับฝากคนประจำเรือหรือลูกเรือที่มีใบอนุญาตและหนังสือประจำตัวแล้ว ออกไปกับเรือเพื่อนำส่งให้กับเรือประมงลำอื่นที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้สามารถกระทำได้ในกรณีมีเหตุอันจำเป็น และได้แจ้งต่อศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓/๑)

(๓๖) แก้ไขเพิ่มเติมการขนถ่ายสัตว์น้ำในทะเลไปยังเรือประมงให้สามารถกระทำได้ แต่ต้องจอดแจ้งกับศูนย์การแจ้งเรือเข้าออกเรือประมงก่อน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๗)

(๓๗) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าของเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่มีสัญชาติอื่นที่มีใช้สัญชาติไทย และมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องดำเนินการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๘)

(๓๘) แก้ไขเพิ่มเติมให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การวางหลักประกัน และเงื่อนไขให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ให้บริการระบบติดตามเรือ ได้ปฏิบัติได้ และให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ให้บริการระบบติดตามเรือต้องรับผิดชอบ ในความเสียหายที่เกิดขึ้น ในกรณีที่ระบบติดตามเรือประมงเกิดข้อขัดข้องจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายกับทางราชการหรือเจ้าของเรือที่ติดตั้งอุปกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๘/๑)

(๓๙) แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขการนำเข้าสัตว์น้ำโดยเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเรือประมง โดยต้องดำเนินการตามที่กำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๒)

(๔๐) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทย ที่มีการทำการ ประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องเป็นไปตามรายชื่อที่ประกาศ โดยรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๔)

(๔๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยที่ประสงค์จะนำสัตว์น้ำหรือ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องแจ้งข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรือ รายละเอียด ของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและวัตถุประสงค์ของการนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้า มาในราชอาณาจักร ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง รวมทั้งกำหนดให้กรณีมีการอนุญาต ให้เข้าเทียบท่าได้ หากมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินเพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัว เรือประมง ให้เรือแก้ไขเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินนำเรือออกนอกราชอาณาจักรโดยเร็ว (แก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๙๕)

(๔๒) แก้ไขเพิ่มเติมการอนุญาตให้นำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำโดยเรือประมง ต่างชาติว่าจะต้องเป็นเรือประมงที่ถูกต้องตามกฎหมายของรัฐเจ้าของธง รวมทั้งเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖)

(๔๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดปริมาณการนำเข้าสัตว์น้ำของเรือประมงที่ทำการ ประมงพื้นบ้านซึ่งรัฐเจ้าของธงที่มีอาณาเขตติดต่อกับราชอาณาจักรไทยโดยไม่ต้องปฏิบัติตาม มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ ให้มีปริมาณวันละไม่เกินสองร้อย กิโลกรัม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๗)

(๔๔) กำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์เงื่อนไข ระเบียบ และข้อปฏิบัติ ตลอดจนมาตรการในการตรวจสอบการดำเนินการ ของประเทศต่าง ๆ ที่มีการส่งออกสัตว์น้ำของตนมายังประเทศไทย ว่าได้มีการบริหารและ จัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศหรือไม่ เพื่อ ประโยชน์ในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และ ไร้การควบคุม ในประเทศที่มีการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำมายังประเทศไทยตลอดจนการบริหาร จัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการนั้น (เพิ่มมาตรา ๙๗/๑)

(๔๕) กำหนดให้รัฐมนตรี มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติ หน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ และให้แต่งตั้งบุคคลจากผู้มีวุฒิภาวะในการตัดสินใจและมีอำนาจ หน้าที่ในการรับผิดชอบเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑)

(๔๖) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เกิดความชัดเจนและ ให้ผู้ฝ่าฝืนสามารถวางประกันสัตว์น้ำได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๕)

(๔๗) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของรัฐไทยในฐานะของรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธง รัฐท่าเรือ และรัฐเจ้าของตลาด ตามอนุสัญญาและพันธกรณีระหว่างประเทศ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (เพิ่มมาตรา ๑๐๗/๑)

(๔๘) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติราชการที่กำหนดไว้เฉพาะกรณี และให้อธิบดีจัดทำคู่มือการปฏิบัติราชการเฉพาะกรณีต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดถือและปฏิบัติ (เพิ่มมาตรา ๑๐๗/๒)

(๔๙) กำหนดห้ามมิให้มีการจ่ายเงินรางวัลนำจับตามพระราชกำหนดนี้ (เพิ่มมาตรา ๑๐๘/๑)

(๕๐) กำหนดให้อำนาจการฟ้องคดีตามพระราชกำหนดนี้ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดในเขตน่านน้ำไทย ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการตามท้องที่ที่มีการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้ หรือตามที่อัยการสูงสุดกำหนด (เพิ่มมาตรา ๑๐๘/๒)

(๕๑) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการทางปกครอง เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการใช้โทษอาญาที่ได้กำหนดไว้ในหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ และเพื่อกำหนดการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ถือเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและบริบทการทำการประมงของไทย (แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑๐ มาตรการทางปกครอง มาตรา ๑๑๐ ถึงมาตรา ๑๒๐/๑๐)

(๕๒) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ เพื่อกำหนดโทษทางอาญาให้เหมาะสม เกิดความเป็นธรรม และได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชกำหนดนี้มีประสิทธิภาพ และป้องปรามการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย รวมทั้งการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ (แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๑ ถึงมาตรา ๑๖๐)

เหตุผล

โดยที่พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการตราขึ้นใช้บังคับอย่างเร่งด่วน เพื่อบรรเทาปัญหาอันเนื่องมาจากผลกระทบที่ร้ายแรงของการทำประมงที่ผิดกฎหมายซึ่งอาจนำไปสู่การถูกขึ้นบัญชีหรือใบเหลืองของสหภาพยุโรป (อียู) หรืออาจจะถูกปรับขึ้นเป็นใบแดง จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วและตอบสนองให้เห็นถึงความตั้งใจของประเทศไทยที่พยายามแก้ไขปัญหา จึงได้ตราเป็นพระราชกำหนดเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้ทันที อย่างไรก็ตาม พระราชกำหนดดังกล่าวมีบทบัญญัติบางมาตราที่อาจจะขัดต่อหลักการของอนุสัญญาประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก หรือหลักสิทธิมนุษยชนและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในประเด็นเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและสิทธิในการประกอบอาชีพของประชาชน การเลือกปฏิบัติ ขาดความเสมอภาค และบังคับใช้กฎหมายโดยไม่เท่าเทียมกัน รวมทั้งมีบทกำหนดโทษที่ไม่เป็นธรรม ซ้ำซ้อน และไม่ได้อัดส่วนกับการลงโทษในความผิดทั่วไป เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว รวมทั้งบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและชาวประมงผู้ประกอบอาชีพโดยสุจริตให้ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนส่งเสริมการทำประมงให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการจัดให้

มีคณะกรรมการเปรียบเทียบและพิจารณาองโฆและคณะกรรมการมาตรฐานการทางปกครองในการพิจารณาออกคำสั่งตามระดับความรุนแรงของการกระทำความผิด สภาพการกระทำความผิด และการกระทำความผิดซ้ำ ตลอดจนกำหนดโทษทางปกครองและโทษทางอาญาที่เหมาะสม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและป้องกันการกระทำความผิด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประมง พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายเพื่อการจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยและรองรับการจัดระเบียบการประมงทะเลในน่านน้ำอื่นภายใต้กติการะหว่างประเทศ เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยเจตนา เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎเกณฑ์ และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับนับถือในนานาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการที่ถูกต้องตามกฎหมายให้ได้รับความสะดวก ได้รับการคุ้มครองในการประกอบอาชีพ ตลอดจนได้รับการชดเชยในกรณีที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของรัฐ และภายใต้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและกติกาสากล มีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน และถูกต้อง

(๒) เพื่อปกป้องคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการประมงที่กฎหมายในทุกขนาดและเครื่องมือ ชุมชนประมงและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

(๓) ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยและน่านน้ำอื่นใดที่รัฐไทยมีอำนาจตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้อง เพื่อความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด

(๔) เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ทั้งที่เกิดจากเรือประมงไทยและเรือประมงต่างชาติโดยเจตนาในการกระทำความผิด

(๕) มีการสำรวจวิจัยและใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในน่านน้ำไทย นำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับแนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและหลักการป้องกันล่วงหน้าเพื่อรักษาหรือฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยให้อยู่ในระดับที่สามารถก่อให้เกิดผลิตผลสูงสุดของสัตว์น้ำที่สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน

(๖) เพื่อบังคับใช้มาตรการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้อย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

(๗) เพื่อกำหนดสิทธิในการทำการประมงในน่านน้ำไทย และส่งเสริมการประมงในน่านน้ำไทยเพื่อความยั่งยืน

(๘) เพื่อส่งเสริมการประมงนอกน่านน้ำไทย ให้ปฏิบัติตามข้อตกลงและพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๙) ส่งเสริมความร่วมมือกับรัฐอื่น ภาคเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) เพื่อสร้างระบบติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงให้มีประสิทธิภาพ

(๑๑) เพื่อให้มีระบบการบันทึกและสืบค้นที่มีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบย้อนกลับที่มาของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำได้ตั้งแต่การทำประมงไปจนถึงผู้บริโภค ทั้งที่เกิดจากเรือประมงไทยและเรือประมงต่างชาติที่นำสัตว์น้ำขึ้นเทียบท่าในประเทศไทย หรือส่งสินค้าสัตว์น้ำมายังประเทศไทย รวมทั้งนำสินค้าสัตว์น้ำนั้นผ่านท่าในประเทศไทยด้วย

(๑๒) กำหนดโทษทางปกครองและโทษทางอาญาให้ได้สัดส่วนและเหมาะสม เพื่อป้องปรามและป้องกันการกระทำความผิด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทะเลชายฝั่ง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทะเลชายฝั่ง” หมายความว่า ทะเลที่อยู่ในราชอาณาจักรนับจากแนวชายฝั่งทะเลออกไปสามไมล์ทะเล และนับจากแนวชายเกาะออกไปหนึ่งจุดห้าไมล์ทะเล”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ทะเลหลวง” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ทะเลที่อยู่ในเขตของรัฐชายฝั่ง” และ “รัฐชายฝั่ง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“ทะเลหลวง” หมายความว่า ทะเลที่ไม่มีได้อยู่ในเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งใด ซึ่งอาจอยู่หรือไม่อยู่ในเขตอำนาจขององค์การระหว่างประเทศก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “โรงงาน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าอากรและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชกำหนดนี้ ลดหรือยกเว้นค่าอากรและค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามที่พระราชกำหนดนี้มีบัญญัติให้ต้องออกเป็นกฎกระทรวง”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีต่อองค์การระหว่างประเทศ และอนุสัญญาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกด้วยให้ถือว่าการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ หรือตามกฎหมายของรัฐชายฝั่ง หรือตามหลักเกณฑ์หรือมาตรการตามกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง หรือหลักเกณฑ์หรือมาตรการขององค์การระหว่างประเทศบรรดาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมง ไม่ว่าจะกระทำในน่านน้ำไทยหรือนอกน่านน้ำไทย และไม่กระทำโดยใช้เรือประมงไทย เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทย หรือเรือไร้สัญชาติ เป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร และต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้ และให้ศาลไทยมีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดีได้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากความผิดเกิดขึ้นนอกน่านน้ำไทย และการกระทำความผิดนั้นมิใช่เรือประมงไทย ให้กระทำได้เมื่อเรือที่กระทำความผิดนั้น อยู่ในน่านน้ำไทยหรือเข้าจอดเทียบท่าในประเทศไทย หรือสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำความผิดนั้นถูกส่งเข้ามายังประเทศไทย และได้รับแจ้งให้รัฐไทยดำเนินคดีกับเรือประมงหรือผู้ครอบครองสัตว์น้ำนั้น จากรัฐต่างประเทศที่การกระทำความผิดเกิดขึ้นหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นแล้ว

ในกรณีที่มีเรือประมงกระทำความผิดในน่านน้ำไทย และได้หลบหนีไปยังรัฐชายฝั่งอื่นให้กรมประมงดำเนินการร้องขอผ่านกระทรวงการต่างประเทศไปยังรัฐชายฝั่งนั้น ในการขอให้ผู้กระทำความผิดหรือเรือต้องถูกจับกุมและส่งกลับมาดำเนินคดีในศาลไทยได้ด้วย

ให้เป็นหน้าที่ของอธิบดีที่จะให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศในการดำเนินการเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

“สถิติการประมงตามวรรคหนึ่ง จะต้องรวบรวมเป็นรายปี และเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อทราบ ทั้งนี้ สถิติการประมงในปีงบประมาณก่อน จะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จและเผยแพร่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐/๑ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบคน เป็นกรรมการ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ ให้แต่งตั้งจากบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้แทนสมาคมในด้านการประมงทะเลชายฝั่งสองคน ด้านการประมงทะเลนอกชายฝั่ง ด้านการประมงนอกลำน้ำไทย ด้านการประมงน้ำจืด ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ ซึ่งสมาคมนั้น ๆ มอบหมาย ด้านละหนึ่งคน ในกรณีที่มีสมาคมด้านนั้น ๆ มากกว่าที่กำหนด ให้รัฐมนตรีออกระเบียบเพื่อดำเนินการคัดเลือกให้เหลือจำนวนเท่าที่กำหนด

(๒) นักวิชาการ ผู้มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการประมง ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมไม่เกินสามคน ซึ่งมาจากภาครัฐ เอกชน หรือประชาสังคมก็ได้ โดยให้กรมประมงดำเนินการสรรหาตามระเบียบและวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อเสนอให้รัฐมนตรีประกาศแต่งตั้ง”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งขึ้นใหม่”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด ในจังหวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ประกอบด้วย

- (๑) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
 - (๒) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกรมเจ้าท่า เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
 - (๓) ตัวแทนองค์กรประมงชุมชนท้องถิ่นซึ่งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดเลือกกันเองไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ
 - (๔) ตัวแทนเทศบาล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เลือกตัวแทนจำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ
 - (๕) ประมงจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ
- ในจังหวัดใดมีอาณาเขตติดต่อกับชายฝั่งทะเลหรือแม่น้ำโขง ให้มีผู้แทนกองทัพเรือ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ตัวแทนองค์กรประมงชุมชนท้องถิ่นตามมาตรา ๒๖ ให้คัดเลือกจากบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้แทนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในด้านการประมงทะเลชายฝั่ง ด้านการประมงทะเลนอกชายฝั่ง ด้านการประมงน้ำจืด ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ ที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๒๕ (๒) ตามที่เห็นสมควรโดยคำนึงถึงความทั่วถึงของผู้มีส่วนได้เสีย
- (๒) ผู้มีความรู้หรือประสบการณ์การดำเนินงานในด้านการประมง หรือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่เกินสามคน”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ออกประกาศตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๗๗ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ผู้ใดจะทำการประมงน้ำจืดในที่จับสัตว์น้ำที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัด ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทำการประมงน้ำจืดตามวรรคหนึ่ง ดังนี้

- (๑) เครื่องมือและวิธีการที่ห้ามใช้ทำการประมง
- (๒) ขนาดเรือประมงสูงสุดหรือลักษณะเรือประมงที่ห้ามทำการประมง
- (๓) ช่วงระยะเวลาที่ห้ามทำการประมงเพื่อการอนุรักษ์
- (๔) พื้นที่อนุรักษ์หรือเขตพื้นที่ห้ามทำการประมง
- (๕) จำนวนเรือประมงหรือกำลังทำการประมงสูงสุดต่อรายที่ได้รับอนุญาต
- (๖) จำนวนเรือประมงหรือกำลังทำการประมงสูงสุดทั้งจังหวัดที่ได้รับอนุญาต
- (๗) การขอใบอนุญาตหรือการจดทะเบียน เพื่อขอใบอนุญาตทำการประมง
- (๘) การรายงาน ติดตาม ตรวจสอบการทำการประมง
- (๙) ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับสัตว์น้ำ สัตว์น้ำขนาดเล็ก สัตว์น้ำวัยอ่อนที่ถูกจับได้โดยบังเอิญ”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ผู้ใดจะทำการประมงในเขตลิสสองไมล์ทะเลจากแนวชายฝั่งทะเลในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัด ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดมอบหมาย

ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการทำการประมงน้ำจืดตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการทำประมงในเขตลิสสองไมล์ทะเลจากชายฝั่งในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ผู้ทำการประมงพื้นบ้านต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำการประมง ตามที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบ คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดจะกำหนดให้ผู้ทำการประมงพื้นบ้าน ต้องจัดทำสมุดบันทึกการทำการประมง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประเภทและปริมาณของสัตว์น้ำที่จับได้ และพื้นที่ที่ทำการประมงก็ได้”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๔ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ ผู้ใดจะทำการประมงนอกเขตลิสสองไมล์ทะเลจากแนวชายฝั่งทะเล ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการทำประมงทะเลนอกชายฝั่งและประมงทะเลนอกน่านน้ำไทย ดังนี้

- (๑) เครื่องมือและวิธีการทำการประมงที่ห้ามใช้ทำการประมง
- (๒) ขนาดเรือประมงสูงสุดหรือลักษณะเรือประมงที่ห้ามทำการประมง
- (๓) ช่วงระยะเวลาห้ามทำการประมงเพื่อการอนุรักษ์
- (๔) พื้นที่อนุรักษ์หรือเขตพื้นที่ห้ามทำการประมง
- (๕) จำนวนเรือประมงหรือกำลังการทำการประมงสูงสุดต่อรายที่ได้รับอนุญาต
- (๖) จำนวนเรือประมงหรือกำลังการทำการประมงสูงสุดทั้งประเทศที่ได้รับอนุญาต
- (๗) การขอใบอนุญาตหรือการจดทะเบียน เพื่อขอใบอนุญาตทำการประมง
- (๘) การรายงาน ติดตาม ตรวจสอบการทำการประมง
- (๙) ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับสัตว์น้ำ สัตว์น้ำขนาดเล็ก สัตว์น้ำวัยอ่อนที่ถูกจับได้โดยบังเอิญ

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๓๙/๑ การออกใบอนุญาตให้กับผู้ขอรับใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๖ ห้ามออกให้กับเรือประมงที่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเรือที่อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตทำการประมง
- (๒) เป็นเรือที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตทำการประมงยังไม่พ้นสองปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(๓) รัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศแจ้งเป็นหนังสือว่าเป็นเรือที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตทำการประมง หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตทำการประมงโดยผู้มีอำนาจของรัฐหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น

เมื่อพ้นกำหนดการสั่งห้ามเรือที่อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตทำการประมง ตาม (๑) และเรือที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตทำการประมงยังไม่พ้นสองปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต ตาม (๒) แล้ว ให้สามารถออกใบอนุญาตให้กับผู้ขอรับใบอนุญาตเรือประมงที่พ้นจากการถูกห้ามแล้วได้”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๖ ดัดแปลงเครื่องมือทำการประมง ให้ผิดไปจากลักษณะของเครื่องมือที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่จะได้จัดแจ้งกับกรมประมงแล้ว”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยและกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย รับจดทะเบียนเรือ หรือออกใบอนุญาตใช้เรือสำหรับการประมง ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรือที่ใช้ทำการประมงเกินจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด กรณีที่เรือลำดังกล่าว ต้องการนำมาใช้ทำการประมงในน่านน้ำไทย

(๒) เรือที่อยู่ในบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่อธิบดีแจ้งให้ทราบ เว้นแต่เรือลำดังกล่าวจะถูกยกเลิกจากบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่อธิบดีแจ้งให้ทราบแล้ว

(๓) เรือที่เคยจดทะเบียนในต่างประเทศและอยู่ในบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่รัฐเจ้าของธงได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว เว้นแต่เรือลำดังกล่าวจะถูกยกเลิกจากบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๘ ผู้ใดจะใช้เรือประมงไทยทำการประมงในเขตทะเลนอกน่านน้ำไทย ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย การออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ออกสำหรับเรือประมงแต่ละลำ และต้องระบุจำนวน และประเภทเครื่องมือทำการประมงที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ทำการประมง

ถ้าผู้ขออนุญาตประสงค์จะทำการประมงในเขตของรัฐชายฝั่งอื่น อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตได้เฉพาะเมื่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแสดงหลักฐานว่าตนเป็นผู้มี หรือได้รับมอบสิทธิในการทำการประมงในน่านน้ำของรัฐชายฝั่งนั้น และเมื่อมีหลักฐานเป็นที่ประจักษ์ว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตอยู่ในสถานะที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรการของรัฐชายฝั่งนั้นได้

ถ้าผู้ขออนุญาตประสงค์จะทำการประมงในเขตทะเลหลวง อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตได้เฉพาะเมื่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแสดงหลักฐานว่าตนเป็นผู้อยู่ในสถานะที่จะปฏิบัติตามมาตรการขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้ และในกรณีที่ไมได้อยู่ในกำกับขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องใด ให้อธิบดีกำหนดมาตรการเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับกับการขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยทำการประมงในเขตของรัฐชายฝั่งอื่น หรือในเขตที่อยู่ในความควบคุมดูแลขององค์การระหว่างประเทศ นอกจากต้องปฏิบัติตามพระราชกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรการการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงของรัฐชายฝั่งหรือองค์การระหว่างประเทศนั้นด้วย

ในกรณีที่กฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรการการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงของรัฐชายฝั่งหรือองค์การระหว่างประเทศนั้นขัดหรือแย้งกับพระราชกำหนดนี้ ให้งดเว้นการใช้พระราชกำหนดนี้กับผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยในเขตทะเลหลวง ต้องมีผู้สังเกตการณ์ประจำอยู่ในเรือประมง ตามหลักเกณฑ์ขององค์การระหว่างประเทศที่มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่ที่ตนเข้าไปทำการประมงกำหนด หรือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยทำการประมงในเขตรัฐชายฝั่งอื่น การจะมีผู้สังเกตการณ์หรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐชายฝั่งนั้นกำหนด

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับเรือประมงต่างประเทศที่ทำการประมงในเขตทะเลหลวง และต้องการส่งสัตว์น้ำเข้ามายังประเทศไทยด้วย

ผู้สังเกตการณ์ต้องไม่ใช่บุคคลที่มีหน้าที่อื่นใดในเรือประมง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้สังเกตการณ์ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกรณีที่กระทำความผิดใด ต้องรับโทษเสมือนเจ้าหน้าที่ของรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการฝึกอบรม และการขึ้นทะเบียนผู้สังเกตการณ์ ให้เป็นไปตามที่อธิบดี ประกาศกำหนด

ในกรณีที่ เป็นเรือประมงต่างประเทศที่ทำการประมงในเขตทะเลหลวง และต้องการส่งสัตว์น้ำเข้ามายังประเทศไทย ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดคุณสมบัติ การขึ้นทะเบียน การฝึกอบรม การจัดทำและส่งรายงาน และการปฏิบัติงานของผู้สังเกตการณ์บนเรือ นั้นได้ตามความเหมาะสม”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดจับสัตว์น้ำวัยอ่อนหรือครอบครองสัตว์น้ำวัยอ่อนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๗/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๕๗/๑ ก่อนการออกประกาศตามมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดหรือรัฐมนตรีดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อให้มีข้อมูลทางวิชาการที่เพียงพอและเป็นที่ยอมรับของชาวประมงทุกฝ่าย

(๒) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเป็นการล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน

(๓) เมื่อจัดทำร่างประกาศแล้ว ให้ปิดประกาศแจ้งให้สาธารณชนได้รับทราบ ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๔) ในกรณีที่มีผู้คัดค้าน ให้มีการพิจารณาคัดค้านนั้นโดยเร็ว โดยเปิดโอกาสให้ผู้คัดค้านสามารถเข้าร่วมประชุมและชี้แจง จนกว่าจะได้ข้อยุติ

(๕) หลังจากมีข้อยุติแล้วให้นำประกาศนั้นเสนอรัฐมนตรีอนุมัติเพื่อบังคับใช้ต่อไป”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์น้ำชนิดที่เสี่ยงลูกด้วยนม สัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือนำสัตว์น้ำดังกล่าวขึ้นเรือประมงเพื่อการค้า เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการช่วยชีวิตของสัตว์น้ำนั้น ไม่ถือว่าเป็นความผิด ในกรณีที่มีการติดอวนขึ้นมาโดยไม่เจตนา ให้รีบปล่อยสัตว์น้ำนั้นคืนสู่ท้องทะเลโดยเร็ว”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) มิให้ใช้บังคับแก่การศึกษาวิจัยซึ่งกระทำโดยทางราชการเพื่อประโยชน์ในการหาขนาดของตาอวนที่เหมาะสมที่ประชาชนพึงใช้ได้และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดมอบหมายแล้ว

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ทำการประมงพื้นบ้านหรือประมงน้ำจืดที่ได้รับอนุญาตผ่อนผันให้ใช้เครื่องมือทำการประมงตามรูปแบบของเครื่องมือ ขนาดเรือ วิธีการทำการประมง พื้นที่ทำการประมงและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด

การขออนุญาตผ่อนผัน การอนุญาต ระยะเวลาการผ่อนผันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘ ผู้ใดใช้เครื่องมืออวนรุนเคยที่ใช้ประกอบเรือยนต์ทำการประมงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบของอวนขนาดของเรือ วิธีที่ใช้ บริเวณพื้นที่ หรือระยะเวลาในการทำการประมง”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมืออวนล้อมจับที่มีช่องตาอวนเล็กกว่าสองจุดห้า เซนติเมตร ทำการประมงในระยะสิบสองไมล์ทะเลนับจากแนวชายฝั่งในเวลากลางคืน การทำการประมงโดยใช้เครื่องมืออวนล้อมจับที่มีช่องตาอวนเล็กกว่าสองจุดห้า เซนติเมตรนอกระยะสิบสองไมล์ทะเลนับจากแนวชายฝั่งในเวลากลางคืน ให้เป็นไปตามหลัก เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของ คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดในเขตทะเลชายฝั่งที่ทับซ้อนกันเพื่อให้มีความชัดเจนได้ เพื่อประโยชน์ในการทำประมงอย่างยั่งยืน คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ จะออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการทำประมงนำจืดหรือประมงทะเล ชายฝั่งด้วยก็ได้ โดยให้ออกเป็นกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ เจ้าของเรือประมงไทยที่มีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเมื่อ ต้องการนำเรือออกจากท่าเพื่อไปทำการประมง ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ติดตั้งอุปกรณ์ติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้อุปกรณ์ดังกล่าวสามารถ ใช้งานได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) จัดทำสมุดบันทึกการทำประมง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย วันที่เข้า ออกท่าเทียบเรือประมง ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ทำการประมง พื้นที่ในการทำการประมงและ ตำแหน่งเรือในขณะที่จับสัตว์น้ำ จุดจอดเรือ ประเภทและปริมาณของสัตว์น้ำที่จับได้หรือการ เททิ้งสัตว์น้ำ การขนถ่ายสัตว์น้ำ การนำสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือประมง ซึ่งต้องรับรองความถูกต้องโดยผู้ควบคุมเรือและต้องส่งรายงานให้กรมประมงทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) แจ้งการเข้าออกท่าเทียบเรือประมงทุกครั้งเมื่อออกทำการประมงหรือกลับเข้าฝั่ง ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด และใน กรณีเข้าเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือประมง ต้องส่งมอบสำเนาบันทึกการทำประมง และเอกสารหลักฐานอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนดด้วย

(๔) จัดทำเครื่องหมายประจำเรือประมงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศ กำหนด

(๕) กลับเข้าท่าเทียบเรือประมงตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ ก่อนนำเรือประมงตามมาตรา ๘๑ ออกจากท่าเทียบเรือประมง เจ้าของเรือ หรือผู้ควบคุมเรือต้องนำเอกสารเกี่ยวกับทะเบียนเรือ ใบอนุญาตใช้เรือ ใบอนุญาตให้ทำการประมง และหลักฐานเกี่ยวกับการจัดระบบความปลอดภัย สุขอนามัย และสวัสดิภาพในการทำงานของคนประจำเรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือไม่ยื่นเอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่ง หรือการจัดระบบความปลอดภัย สุขอนามัย และสวัสดิภาพในการทำงานของคนประจำเรือไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งห้ามมิให้นำเรือออกจากท่าเทียบเรือประมงหรือสั่งให้นำเรือประมงเข้าเทียบท่าได้

ในกรณีที่เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือได้ยื่นเอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้ว และต้องการนำเรือออกจากท่าในรอบต่อไปภายในระยะเวลาไม่เกินสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่การนำเรือแจ้งออกในครั้งแรก หากไม่มีข้อมูลหรือเอกสารที่แตกต่างไปจากการแจ้งในครั้งก่อน ใ้พนักงานเจ้าหน้าออกเอกสารหลักฐานที่เคยนำส่งแล้ว เฉพาะฉบับที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงได้”

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓ คนประจำเรือต้องมีหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย และในกรณีคนประจำเรือไม่มีสัญชาติไทย ต้องได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมือง และต้องได้รับใบอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว เว้นแต่คนประจำเรือของเรือที่มีใบอนุญาตทำการประมงพื้นบ้าน และเรือที่มีใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ที่ทำการประมงในเขตทะเลนอกชายฝั่ง”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๓/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓/๑ ห้ามมิให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือรับคนประจำเรือหรือลูกเรือของเรือลำอื่นมาทำงานภายหลังได้นำเรือประมงออกไปทำการประมงในทะเลแล้ว เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็น และได้แจ้งต่อศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงหลังจากมีการรับคนประจำเรือหรือลูกเรือนั้นแล้ว

คนประจำเรือหรือลูกเรือนั้น ต้องมิใช่บุคคลที่ได้ทำหน้าที่บนเรือประมงในทะเลมาแล้วเกินกว่า ๓๐ วัน ก่อนการรับคนประจำเรือหรือลูกเรือนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็น เรือประมงที่จะออกจากฝั่งเพื่อไปทำการประมง สามารถรับฝากคนประจำเรือหรือลูกเรือที่มีใบอนุญาตและหนังสือประจำตัวแล้ว ออกไปกับเรือเพื่อนำส่งให้กับเรือประมงลำอื่นที่ได้รับอนุญาตแล้วได้ ทั้งนี้ จะต้องมีการแจ้งให้กับศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกทราบพร้อมกับการแจ้งออกจากท่า”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๗ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๗ ห้ามมิให้มีการขนถ่ายสัตว์น้ำในทะเล เว้นแต่เป็นการขนถ่ายไปยังเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือเรือประมงที่ได้จดทะเบียนการแจ้งเรือเข้าออกแล้ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือที่ทำการประมงต้องได้รับการยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรหรือช่องทางอื่นทำนองเดียวกันจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนดำเนินการขนถ่ายสัตว์น้ำและต้องรายงานการขนถ่ายสัตว์น้ำซึ่งรับรองความถูกต้องโดยผู้ควบคุมเรือขนถ่ายสัตว์น้ำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หลังการดำเนินการขนถ่ายสัตว์น้ำ”

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๘๗ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๘ เจ้าของเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่มีสัญชาติอื่นที่มีใช้สัญชาติไทย และมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หากประสงค์จะนำสัตว์น้ำเข้าหรือออกจากท่าเทียบเรือในประเทศไทย ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ขึ้นทะเบียนเป็นเรือขนถ่ายสัตว์น้ำกับกรมประมง ตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ติดตั้งอุปกรณ์ติดตามเรือประมง และดูแลรักษาให้อุปกรณ์ดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) จัดทำหนังสือกำกับการขนถ่ายสัตว์น้ำซึ่งรับรองความถูกต้องโดยผู้ควบคุมเรือ และรายงานให้กรมประมง ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกทราบตามระยะเวลาและโดยวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๔) แจ้งการเข้าออกท่าเทียบเรือประมงทุกครั้ง ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๕) ต้องได้รับอนุมัติแผนการขนถ่ายสัตว์น้ำจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนออกไปทำการขนถ่ายสัตว์น้ำ และต้องรายงานการขนถ่ายสัตว์น้ำซึ่งรับรองความถูกต้องโดยผู้ควบคุมเรือขนถ่ายสัตว์น้ำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หลังการดำเนินการขนถ่ายสัตว์น้ำ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๖) การขนถ่ายสัตว์น้ำนอกน่านน้ำไทย ต้องมีผู้สังเกตการณ์ประจำอยู่ในเรือขนถ่ายสัตว์น้ำตามหลักเกณฑ์ของรัฐชายฝั่งหรือขององค์การระหว่างประเทศที่มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่ที่ตนเข้าไปทำการขนถ่ายสัตว์น้ำกำหนด หรือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๗) กลับเข้าท่าเทียบเรือประมงตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๘) จัดทำเครื่องหมายประจำเรือขนถ่ายสัตว์น้ำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด”

มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๙/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมาตรฐานการติดตั้ง การรับส่งและการจัดเก็บข้อมูล และการรักษาความมั่นคงของระบบติดตามเรือประมง ให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การวางหลักประกัน และเงื่อนไขให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ให้บริการระบบติดตามเรือได้ปฏิบัติตามเรือได้ปฏิบัติได้”

มาตรา ๔๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๘๙/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

“ในกรณีที่ระบบติดตามเรือประมงเกิดข้อขัดข้องจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายกับทางราชการหรือเจ้าของเรือที่ติดตั้งอุปกรณ์ ให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ให้บริการระบบติดตามเรือต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น”

มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๒ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใดประสงค์จะส่งออกหรือนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ต้องแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำ หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นได้มาจากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมาย ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใด ที่แสดงว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้น ได้มาจากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

หากเป็นการนำเข้าโดยเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเรือประมง การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขอนำเข้าแสดงเอกสารตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖ วรรคสอง และในกรณีที่พิสูจน์ไม่ได้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งห้ามนำเข้า และให้ผู้นำเข้าต้องส่งสัตว์น้ำนั้นออกไปนอกราชอาณาจักรภายในเวลาไม่เกิน ๗ วัน และแจ้งให้รัฐเจ้าของสัตว์น้ำ หรือประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง และองค์การระหว่างประเทศเพื่อทราบ ในกรณีที่ผู้นำเข้ารายนั้นไม่ส่งสัตว์น้ำที่ไม่ได้รับอนุญาตให้นำเข้านั้น ออกนอกราชอาณาจักรภายในเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีกับผู้นำเข้านั้นตามกฎหมายในฐานะที่ฝ่าฝืนคำสั่ง และให้ทำลายสัตว์น้ำจำนวนนั้นเสีย

ความในวรรคหนึ่งมิใช่บังคับกับการนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่เรือประมงไทยจับได้จากการทำการประมงโดยชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร โดยในกรณีเช่นนั้นมิให้ถือว่าเป็นการนำเข้า”

มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือประมงที่มีไซเรือประมงไทย ที่มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามรายชื่อที่ประกาศโดยรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร”

มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ เรือประมงที่มีไซเรือประมงไทยที่ประสงค์จะนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องแจ้งล่วงหน้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกที่ทำเทียบเรือนั้นตั้งอยู่ ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงก่อนเวลาที่เรือประมงจะเดินทางถึงท่าเทียบ โดยเรือประมงดังกล่าวต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเรือ รายละเอียดของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและวัตถุประสงค์ของการนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร และเข้าเทียบท่าตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบข้อมูลตามวรรคหนึ่งและแจ้งให้ผู้ควบคุมเรือหรือตัวแทนเจ้าของเรือทราบภายในระยะเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้งหรือก่อนเวลาที่เรือจะเข้ามาในราชอาณาจักรสุดแต่เวลาใดจะเร็วกว่า

เรือประมงที่ได้แจ้งตามวรรคหนึ่งแล้วแต่มิได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสอง ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้เข้าเทียบท่าได้

ในกรณีที่เรือประมงที่มีไซเรือประมงไทยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเรือประมงดังกล่าวได้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเกี่ยวข้องกับทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการเข้าเทียบท่า หรือจะอนุญาตให้เข้าเทียบท่าได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินเพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัวเรือประมง

ในกรณีที่เรือลำดังกล่าวได้รับอนุญาตให้เข้าเทียบท่าได้ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินเพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัวเรือประมงตามวรรคสี่ ห้ามเรือลำดังกล่าวนำสัตว์น้ำขึ้นท่า และให้เรือลำดังกล่าวดำเนินการแก้ไขเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินเพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัวเรือประมงนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้ผู้ควบคุมเรือนำเรือออกจากราชอาณาจักรภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังการดำเนินการแล้วเสร็จ

ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มิให้ใช้บังคับแก่เรือประมงที่มีได้นำสัตว์น้ำ หรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักรแต่ประสงค์จะเข้ามาในราชอาณาจักร”

มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ เมื่อเรือประมงได้รับอนุญาตให้เทียบท่าตามมาตรา ๔๕ และเทียบท่าแล้ว และประสงค์จะนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นท่า ให้ยื่นคำขออนุญาตนำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้น และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำขึ้นจากเรือประมงได้ ใบอนุญาตดังกล่าวให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และกฎหมายอื่นใดที่กำหนดให้การนำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำต้องได้รับอนุญาต

ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้นำเข้าสู่สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ตัวแทนเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือจะพิสูจน์ได้ว่า

- (๑) เป็นเรือประมงที่ถูกต้องตามกฎหมายของรัฐเจ้าของธง
- (๒) เรือประมงนั้นมีใบอนุญาตให้ทำการประมงหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงซึ่งออกโดยรัฐเจ้าของธงหรือรัฐชายฝั่งที่เรือประมงนั้นทำการประมงอยู่
- (๓) มีใบรับรองจากรัฐชายฝั่งที่เรือประมงนั้นทำการประมงอยู่ว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้น ได้มาจากการทำประมงโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) ในกรณีที่เรือประมงนั้น เป็นเรือประมงที่ทำการประมงในพื้นที่ที่อยู่ใต้น้ำขององค์การระหว่างประเทศ ให้ตัวแทนเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือทำหนังสือรับรองว่ารัฐเจ้าของธงจะยืนยันในเวลาอันสมควรว่า สัตว์น้ำที่จับได้นั้นเป็นไปตามข้อบังคับขององค์การระหว่างประเทศนั้น

ในกรณีที่ตัวแทนเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือไม่อาจพิสูจน์ได้ตามวรรคสอง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้เรือประมงนั้นออกจากราชอาณาจักรได้ภายในเวลาที่กำหนด และแจ้งให้รัฐเจ้าของธง หรือประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง และองค์การระหว่างประเทศเพื่อทราบ ในกรณีที่เรือประมงนั้นไม่ออกจากราชอาณาจักรภายในเวลาที่กำหนดให้กรมประมงกักเรือไว้เพื่อดำเนินการคดีตามกฎหมายในฐานะที่ฝ่าฝืนคำสั่ง”

มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้เรือประมงที่ทำการประมงพื้นบ้านซึ่งรัฐเจ้าของธงที่มีอาณาเขตติดต่อกับราชอาณาจักรไทยที่นำเข้าสู่สัตว์น้ำที่มีปริมาณวันละไม่เกินสองร้อยกิโลกรัม ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดแนวปฏิบัติให้เรือดังกล่าวต้องปฏิบัติ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยก็ได้”

มาตรา ๕๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๗/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๔๗/๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไม่ทราบควบคุม ในประเทศที่มีการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำมายัง

ประเทศไทย ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการนั้น ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบ และข้อปฏิบัติ ตลอดจนมาตรการในการตรวจสอบการดำเนินการของประเทศต่างๆ ที่มีการส่งออกสัตว์น้ำของตนมายังประเทศไทย ว่าได้มีการบริหารและจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศหรือไม่

ในกรณีที่มีการพบว่าประเทศใดมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับมาตรการสากลในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมในประเทศนั้น หรือไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งเตือน หรือระงับการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ หรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากประเทศนั้นเข้าสู่หรือผ่านประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวหรือถาวร จนกว่าประเทศนั้นจะได้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ได้ตามมาตรฐานสากลตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แนะนำแล้ว

สำหรับประเทศที่ได้รับการแจ้งเตือน หรือระงับการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ หรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากประเทศนั้นเข้าสู่หรือผ่านประเทศไทยตามวรรคสอง เมื่อได้ดำเนินการตามคำแนะนำและเป็นที่ยอมรับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้ว ให้ดำเนินการยกเลิกมาตรการการแจ้งเตือน หรือระงับการนำเข้านั้นได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คำนึงถึงหลักปฏิบัติที่เป็นสากล และเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติด้วย”

มาตรา ๕๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๑/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๑๐๑/๑ ให้รัฐมนตรี มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งบุคคลจากผู้มีวุฒิภาวะในการตัดสินใจ และมีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อได้รับการฝึกอบรมในข้อกฎหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานแล้ว”

มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๐๕ ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดกระทำความผิดหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) บันทึกข้อมูลการฝ่าฝืนที่ต้องสงสัยไว้ในรายงานผลการตรวจสอบ และจัดเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนที่ต้องสงสัยไว้ และส่งมอบรายงานการตรวจสอบให้แก่อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

(๒) สั่งอายัดเครื่องมือทำการประมง สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีไว้หรือได้มาจากการทำงานประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือสั่งกักเรือประมงไว้จนกว่าจะมีการพิจารณา และมีคำสั่งตามหมวด ๑๐ มาตราการทางปกครอง หรือหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

ในการอายัดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตาม (๒) พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือดูแลและเก็บรักษาสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำไว้ในเรือหรือในที่อื่นใดเพื่อรักษาสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้อยู่ในสภาพเดิมก็ได้ โดยเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องให้เจ้าของเรือสามารถวางประกันตามมูลค่าที่อธิบดีกำหนด หรือเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือมีสิทธิร้องขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นออกขายทอดตลาดได้ ในกรณีเช่นนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขายทอดตลาดโดยเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือจะซื้อหรือรับโอนสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นไม่ได้ และผู้ซื้อต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนด เมื่อขายทอดตลาดแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดภายหลังหักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดแล้วไว้แทนสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่อายัดไว้

มูลค่าที่อธิบดีกำหนดเพื่อให้เจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือวางประกันตามวรรคสองต้องมีมูลค่าไม่เกินมูลค่าตลาด

การวางประกัน ให้เป็นไปตามระเบียบและวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อมีการอายัดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตาม (๒) แล้ว หากเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือไม่ต้องการวางประกันตามวรรคสองภายในระยะเวลาสามสิบวัน อธิบดีอาจร้องขอให้ศาลสั่งยึดและขายทอดตลาดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่อายัดไว้ก็ได้ หากเห็นว่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นอาจเสียหายหรือเสื่อมคุณค่า และเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเก็บไว้ตามความในวรรคสอง”

มาตรา ๕๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๗/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๑๐๗/๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของรัฐบาลไทยในฐานะของรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธง รัฐท่าเรือ และรัฐเจ้าของตลาด ตามอนุสัญญาและพันธกรณีระหว่างประเทศ”

มาตรา ๕๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๗/๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๑๐๗/๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติราชการที่กำหนดไว้เฉพาะกรณี

ให้อธิบดีจัดทำคู่มือการปฏิบัติราชการเฉพาะกรณีต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดถือและปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติราชการตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นจงใจในการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ”

มาตรา ๕๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๙/๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๑๐๙/๑ ห้ามมิให้มีการจ่ายเงินรางวัลนำจับตามพระราชกำหนดนี้”

มาตรา ๕๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๙/๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๑๐๙/๒ การฟ้องคดีตามพระราชกำหนดนี้ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดในเขตน่านน้ำไทยให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการตามท้องที่ที่มีการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้ หรือตามที่อัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดนอกน่านน้ำไทยให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการ ตามที่อัยการสูงสุดกำหนด”

มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความในหมวด ๑๐ มาตราการทางปกครอง มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๒/๑ มาตรา ๑๑๒/๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๕/๑ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“หมวด ๑๐ มาตรการทางปกครอง

มาตรา ๑๑๐ บทบัญญัติในหมวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรการทางปกครอง ที่เพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการใช้โทษอาญาที่ได้กำหนดไว้ในหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ และเพื่อกำหนดการ ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ถือเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงให้สอดคล้อง กับมาตรฐานสากลและบริบทการทำการประมงของไทย

มาตรา ๑๑๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในมาตรานี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือ อนุญาต ให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางปกครองได้

มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการมาตรการทางปกครองกลาง ประกอบด้วย อธิบดี กรมประมง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนกองทัพเรือ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมประมง เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการมาตรการปกครองกลางมีหน้าที่และอำนาจในการออกคำสั่งลงโทษทางปกครองที่มีได้อยู่ในอำนาจคณะกรรมการมาตรการทางปกครองจังหวัด

มาตรา ๑๑๓ คณะกรรมการมาตรการทางปกครองจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หัวหน้าอัยการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เจ้าท่าจังหวัด หัวหน้าศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก เป็นกรรมการ และประมงจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

เขตอำนาจในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางปกครองของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองจังหวัดแต่ละจังหวัดให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๔ การประชุมคณะกรรมการมาตรการทางปกครอง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑๕ การใช้อำนาจของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามมาตรา ๑๑๑ คณะกรรมการต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ข้อกล่าวหาที่นำมาสู่การพิจารณาของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองต้องมีความชัดเจนในประเด็นข้อมูล ข้อเท็จจริง วัน เวลา สถานที่ และพฤติการณ์ของการกระทำความผิด

(๒) ในการพิจารณาทางปกครองต้องเปิดโอกาสให้คู่กรณีมาปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่ได้ โดยคู่กรณีมีสิทธินำพยานหลักฐานหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองด้วยก็ได้

(๓) ให้เจ้าหน้าที่แจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้คู่กรณีทราบตามความจำเป็นแก่กรณี

(๔) ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

(๕) คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้

ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๖ โทษทางปกครอง ให้กำหนดเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

(๑) พักหรือระงับใช้ใบอนุญาต

(๒) ยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาต

การลงโทษทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครอง พิจารณาออกคำสั่งตามระดับความรุนแรงของการกระทำความผิด สภาพการกระทำความผิด และเจตนาในการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด ตลอดจนการกระทำความผิดซ้ำ โดยให้ คณะกรรมการมาตรการทางปกครองพิจารณาออกคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่ การตรวจพบการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดนั้น

มาตรา ๑๑๗ การลงโทษพักหรือระงับใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑๖ (๑) ให้พิจารณา จากระดับความผิดและโทษที่กำหนด โดยให้ลงโทษผู้กระทำความผิดได้ไม่เกินหกสิบวันในกรณี ที่เป็นความผิดครั้งแรก และไม่เกินเก้าสิบวันในกรณีที่เป็นความผิดซ้ำครั้งที่สอง

มาตรา ๑๑๘ การลงโทษยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑๖ (๒) ให้ พิจารณาจากระดับความผิดและโทษที่กำหนด อันเนื่องจากการกระทำความผิดต่าง ๆ ซ้ำเป็น อาจिन หรือการกระทำที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำหรือความเสียหายต่อส่วนรวมอย่างมี นัยสำคัญ

ในกรณีที่เป็นการยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตทำการประมงตามมาตรา ๑๑๖ (๒) คณะกรรมการมาตรการทางปกครองจะเสนอให้รัฐมนตรีประกาศให้เรือประมงนั้นเป็นเรือที่ใช้ ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑๙ การลงโทษยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑๖ (๒) เมื่อการ ลงโทษได้ล่วงเวลาเกินกว่าสองปี ผู้รับอนุญาตมีสิทธิที่จะขออนุญาตใหม่ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม เงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองเสนอให้รัฐมนตรี ประกาศยกเลิกการให้เรือประมงนั้นเป็นเรือที่ใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ มาตรการทางปกครองมีอำนาจสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑)อายัดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมงนั้นหรือเครื่องมือ ทำการประมง

(๒) กักเรือประมง ไม่เกิน ๙๐ วัน หรือ

(๓) ลงโทษตามมาตรา ๑๑๖ (๑) หรือ (๒)

การสั่งอายัดสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ได้จากการทำการประมงนั้นหรือเครื่องมือ ทำการประมงตาม (๑) หรือกักเรือประมงตาม (๒) เจ้าของเรือจะวางประกันแทน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดก็ได้

วงเงินสำหรับวางประกันการกักเรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศ กำหนดในการวางประกันแทน ต้องมีมูลค่าไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตราโทษสูงสุดที่กฎหมาย กำหนดสำหรับความผิดนั้น

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การสั่งอายัดสัตว์น้ำหรือ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตาม (๑) ด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีเรือทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงเป็นอาชญา ให้คณะกรรมการมาตรการทางปกครองมีอำนาจในการสั่งให้เรือนั้นเป็นเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเสนอให้รัฐมนตรีประกาศรายชื่อเรือนั้นเป็นเรือประมงที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๒๐/๒ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมาตรการทางปกครองได้พิจารณาออกคำสั่งลงโทษ ตามมาตรา ๑๑๗

มาตรา ๑๒๐/๑ การกระทำดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๒๐

- (๑) ใช้เรือไร้สัญชาติทำการประมงตามมาตรา ๑๐
- (๒) ทำการประมงโดยไม่มีใบอนุญาตทำการประมงหรือไม่มีใบอนุญาตใช้เครื่องมือทำการประมงตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๔๘
- (๓) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ (๑) และ (๔)
- (๔) ทำการประมงเกินปริมาณหรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ทำการประมงในบริเวณที่ห้ามทำการประมงตามมาตรา ๕๖ หรือทำการประมงในห้วงเวลาที่ห้ามทำการประมงตามมาตรา ๗๐
- (๕) ทำการประมงโดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่รัฐชายฝั่งหรือองค์การระหว่างประเทศกำหนดไว้ ตามมาตรา ๔๙ เฉพาะในส่วนหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเท่านั้น
- (๖) ปลอมแปลง ปิดบัง หรือเปลี่ยนเครื่องหมายประจำเรือประมงหรือทะเบียนเรือประมงขณะทำการประมง

มาตรา ๑๒๐/๒ เรือประมงใดถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้รัฐมนตรีประกาศรายชื่อเรือนั้นให้ทราบทั่วกัน และจะสั่งให้นายทะเบียนเรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยเพิกถอนใบอนุญาตใช้เรือสำหรับใช้ในการประมงด้วยก็ได้ และเมื่อรัฐมนตรีประกาศรายชื่อเรือประมงนั้นหรือมีการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตใช้เรือแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เรือนั้นทำการประมงอีกเป็นระยะเวลาตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ไม่เกินสามปี นับแต่วันที่มิประกาศรายชื่อดังกล่าว และเมื่อพ้นกำหนดแล้ว สามารถนำมาจดทะเบียนเป็นเรือประมงได้ใหม่และมีสิทธิในการขอรับใบอนุญาตได้อีกในกรณีที่มีการอนุญาตให้ขอรับใบอนุญาตได้

ในกรณีที่นายทะเบียนเรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยเพิกถอนใบอนุญาตใช้เรือสำหรับใช้ในการประมงตามวรรคหนึ่งแล้ว หากเจ้าของเรือมีความประสงค์จะนำไปใช้ในกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประมง สามารถกระทำได้ และให้นายทะเบียนเรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยพิจารณาจดทะเบียนเรือประเภทอื่นได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีพิจารณาจากบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ได้กระทำฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงเป็นอาชญาที่เสนอโดยคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามมาตรา ๑๒๐ วรรคห้า และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมาตรการทางปกครองนำเสนอ

เจ้าของเรือผู้ใดไม่เห็นด้วยกับการประกาศรายชื่อเรือหรือคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตใช้เรือสำหรับใช้ในการประมง มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีประกาศหรือวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์ประกาศหรือคำสั่งตามวรรคสาม ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามประกาศหรือคำสั่งนั้น เว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อน

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒๐/๓ ประกาศรายชื่อเรือประมงตามมาตรา ๑๒๐/๒ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อเรือประมงและชื่อเดิม (ถ้ามี)

(๒) ชื่อเจ้าของเรือ

(๓) เลขทะเบียนหรือหมายเลขประจำเรือที่ออกโดยกรมเจ้าท่า และที่ออกโดยองค์การระหว่างประเทศ (ถ้ามี)

(๔) รูปถ่ายของเรือ

(๕) วันที่ขึ้นบัญชีรายชื่อ

(๖) ระบุการกระทำความผิดที่เป็นเหตุให้ขึ้นบัญชีรายชื่อเรือประมง

(๗) ระยะเวลาการเพิกถอนทะเบียนเรือสำหรับใช้ทำการประมง

มาตรา ๑๒๐/๔ ในกรณีที่เรือประมงที่มีได้มีสัญชาติไทยมีการเข้ามากระทำความผิดพระราชกำหนดนี้ในน่านน้ำไทย และรัฐมนตรีได้ประกาศรายชื่อเรือนั้นให้เป็นเรือที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๒๐/๒ ให้กรมประมงแจ้งบัญชีรายชื่อเรือประมงที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๑๒๐/๒ นั้นให้แก่รัฐเจ้าของธง องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรือที่ถูกใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และรัฐมนตรีได้ประกาศรายชื่อเรือตามมาตรา ๑๒๐/๒ แล้ว ห้ามนำมาใช้ทำการประมงในน่านน้ำไทยหรือเข้าเทียบท่าในประเทศไทยโดยเด็ดขาด

มาตรา ๑๒๐/๕ รัฐมนตรีอาจถอนชื่อเรือประมงออกจากบัญชีรายชื่อเรือประมงที่ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ เมื่อ

(๑) เจ้าของเรือได้แสดงหลักฐานว่าเรือประมงนั้นมิได้มีความเกี่ยวข้องกับการทำการประมง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) เรือประมงนั้นอับปางหรือถูกทำลาย

(๓) เมื่อพ้นระยะเวลาตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๒๐/๒ และไม่ได้รับรายงานว่าเรือประมงนั้นเกี่ยวข้องกับการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอีก

(๔) เจ้าของเรือนั้นได้แสดงหลักฐานว่าได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เรือนั้นสามารถทำการประมงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือขจัดส่วนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายครบถ้วนแล้ว

(๕) เจ้าของเรื่อนั้นได้แสดงพยานหลักฐานให้เป็นที่พอใจได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับกรทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด และได้มีมาตรการในการป้องกันตามสมควรแล้ว

มาตรา ๑๒๐/๖ ในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือผู้รับอนุญาตถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือหนังสืออนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตจัดการเรือถอนหรือทำลายเครื่องมือทำการประมง สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งใด ๆ ที่เป็นของผู้รับอนุญาต ในที่จับสัตว์น้ำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต แล้วแต่กรณี และให้นำความในมาตรา ๑๐๓ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๐/๗ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรการทางปกครองได้ออกคำสั่งลงโทษผู้กระทำความผิดแล้ว ให้ระงับการดำเนินคดีที่มีโทษทางอาญาตามพระราชกำหนดนี้ในความผิดเดียวกันอีก

มาตรา ๑๒๐/๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด เชื่อว่าตนมิได้กระทำความผิดตามที่ถูกล่ามทา ให้ผู้กระทำความผิดสามารถยื่นคำร้องต่อศาล หรือคณะกรรมการมาตรการทางปกครองแล้วแต่กรณี ให้มีคำสั่งให้วางประกันเพื่อให้สามารถนำเรือ เครื่องมือ หรือสัตว์น้ำที่ถูกกักหรือยึดไว้ในระหว่างพิจารณาตัดสินไปใช้ประโยชน์ได้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดก็ได้

มาตรา ๑๒๐/๙ ผู้รับอนุญาตหรือผู้รับคำสั่งผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด ๙ หรือคำสั่งของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามหมวด ๑๐ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อบุคคล ดังต่อไปนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๑) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่ออธิบดี

(๒) ในกรณีที่อธิบดี หรือคณะกรรมการมาตรการทางปกครองเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี

ให้อธิบดีหรือรัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น เว้นแต่อธิบดีหรือรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี จะสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อน

คำวินิจฉัยของอธิบดีหรือรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒๐/๑๐ การออกคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด ๙ หรือคณะกรรมการมาตรการทางปกครองตามหมวด ๑๐ หากต่อมาศาลได้พิจารณาตัดสินว่าเป็นการออกคำสั่งโดยมิชอบ หรือผู้รับใบอนุญาตไม่มีความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบ หรือคณะกรรมการมาตรการทางปกครองผู้ออกคำสั่งต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการออกคำสั่งดังกล่าว”

มาตรา ๕๘ ให้ยกเลิกความในหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๕/๑ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๒ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๕/๑ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๒/๑ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๑ บทบัญญัติในหมวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดโทษทางอาญาให้เหมาะสม และได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชกำหนดนี้มีประสิทธิภาพ และป้องปรามการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย รวมทั้งการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๒๒ ผู้ประกอบอาชีพการประมงหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประมงผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๒ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำความผิด แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๗๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำความผิด แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดทำการประมงหรือขนถ่ายสัตว์น้ำโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐
มาตรา ๘๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๑๒๗ ผู้สังเกตการณ์ผู้ใดละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ หรือปฏิบัติ
หน้าที่โดยทุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงสองปี
หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๘ เจ้าของเรือประมงผู้ใดไม่ชดใช้ค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๕๔ ต้องระวาง
โทษปรับจำนวนสามเท่าของค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไป

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท
ถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึง
หนึ่งล้านบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำความผิด
แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษปรับหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท
หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่มีไว้ในครอบครอง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ หรือมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่
หนึ่งหมื่นบาท ถึงหนึ่งล้านบาท และต้องรื้อถอนหรือฟื้นฟูที่จับสัตว์น้ำให้กลับคืนสู่สภาพธรรมชาติ
หรือชดใช้ค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือฟื้นฟูที่จับสัตว์น้ำให้กลับคืนสู่สภาพตามธรรมชาติให้แก่รัฐ
ตามจำนวนที่รัฐได้ใช้จ่ายไป

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ หรือมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินหนึ่งล้านบาท

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง นำสัตว์น้ำไปปล่อยในที่จับสัตว์น้ำ
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองล้านบาท

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท
ถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ได้จากการกระทำความผิด

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๗๘ หรือมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่มีการฝ่าฝืน รวมทั้งต้องดำเนินการฟื้นฟูหรือชำระค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูที่จับสัตว์น้ำ หรือสภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการให้กลับสู่สภาพตามธรรมชาติ

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๑ (๑) หรือ (๔) มาตรา ๘๘ (๑) หรือ (๔) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดทำการประมงหรือขนถ่ายสัตว์น้ำโดยมิได้รายงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๘๘ (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) หรือทำรายงานอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๑๔๐ เจ้าของเรือประมงผู้ใดใช้คนประจำเรือซึ่งไม่มีหนังสือคนประจำเรือหรือไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๘๓ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๘๓/๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๘๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๕/๑ มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่ทำการขนถ่าย แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๙/๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ผู้ประกอบการโทรคมนาคมใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๘๙/๑ วรรคสอง วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับวันละไม่เกินหนึ่งแสนบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๑๔๔ ผู้ประกอบการแพปลา ผู้ประกอบการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ต้องมีการควบคุม หรือผู้ซื้อสัตว์น้ำจากบุคคลดังกล่าวผู้ใดไม่จัดทำหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ หรือจัดทำเอกสารหรือกรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๑๔๕ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำหรือแปรรูปสัตว์น้ำผู้ใดไม่จัดทำหลักฐานเพื่อการสืบค้น หรือทำหลักฐานเพื่อการสืบค้นเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง หรือแสดงใบรับรองการจับสัตว์น้ำหรือเอกสารอื่นใดตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือปรับสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า และให้ยกเลิกการอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านสัตว์น้ำนั้น

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงสามล้านบาท

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๙๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือปรับจำนวนสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำ หรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกตามมาตรา ๑๐๒ (๑) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๒ (๔) หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๑ ผู้ซื้อสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากการขายทอดตลาดตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๑๔ (๕) ผู้ใดไปปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนด ต้องระวางโทษปรับเป็นสามเท่าของมูลค่าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ขายทอดตลาด

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สังเกตการณ์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดนำข้อมูลที่ได้รับจากระบบติดตามเรือประมงหรือบันทึกการทำการประมง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตามปกติจะพึงสงวนไว้ไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเปิดเผยตามอำนาจหน้าที่ หรือเปิดเผยแก่ทางราชการ หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบและควบคุมการทำการประมง

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดปลอมแปลง ปิดบัง หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายประจำเรือประมง หรือทะเบียนเรือประมง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๕๕ ผู้สนับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้กระทำการดังกล่าวเป็นคนประจำเรือไม่ต้องรับผิด

ตามหลักการของความผิดทางทะเล ผู้กระทำความผิดจะเกี่ยวข้องกับเฉพาะเรือและผู้ควบคุมเรือเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่กระทำความผิดโดยมีผู้รับอนุญาต

มาตรา ๑๕๖ เครื่องมือทำการประมง สัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ หรือสิ่งอื่นใด ที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด และความผิดนั้นเป็นการทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๒๐/๑ ให้รับเสียก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีมีการวางประกัน ให้รับเงินประกันแทน

เรือ ไม่ถือว่าเป็นเครื่องมือประมงตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๕๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หากปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือละเว้น ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้ถือว่าเป็นผู้มีความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และให้ต้องรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญานั้น เพิ่มเป็นสองเท่า

มาตรา ๑๕๘ บรรดาความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ และผู้แทนกรมประมง เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มีทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามที่รัฐมนตรีกำหนดตามความเหมาะสม

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงสภาพความร้ายแรงของการกระทำความผิด การกระทำความผิดซ้ำ และการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว และยกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ถูกยึดไว้ให้แก่องค์การแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การยกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ถูกยึดไว้ให้แก่องค์การตามวรรคสี่ ไม่ถือเป็นการนำหรือเคยนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

มาตรา ๑๕๙ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๕๘ วรรคสาม อย่างน้อยต้องเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอย่างเพียงพอ

มาตรา ๑๖๐ ห้ามมิให้คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับในอัตราที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้”

มาตรา ๕๙ ให้ถือว่าคำขออนุญาตต่าง ๆ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคำขออนุญาตที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุการอนุญาตหรือใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๖๑ บรรดาคดีที่อยู่ระหว่างพิจารณาของศาล คณะกรรมการมาตรการทางปกครอง หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาล คณะกรรมการมาตรการทางปกครอง หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบ แล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาดำเนินการต่อไปจนเสร็จสิ้น และให้นำกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด

มาตรา ๖๒ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมงที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ หากพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้แล้ว ไม่มีการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใหม่ขึ้นบังคับใช้ ให้กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้น เป็นอันยกเลิก

มาตรา ๖๓ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมงที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมงเมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการตราขึ้นใช้บังคับอย่างเร่งด่วนเพื่อบรรเทาปัญหาอันเนื่องมาจากผลกระทบที่ร้ายแรงของการทำประมงที่ผิดกฎหมายซึ่งอาจ

นำไปสู่การถูกขึ้นบัญชีหรือใบเหลืองของสหภาพยุโรป (อียู) หรืออาจจะถูกปรับขึ้นเป็นใบแดง จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วและตอบสนองให้เห็นถึงความตั้งใจของประเทศไทยที่พยายามแก้ไขปัญหา จึงได้ตราเป็นพระราชกำหนดเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้ทันที อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจของพระราชกำหนดดังกล่าวมีบทบัญญัติบางมาตราที่อาจจะขัดต่อหลักการของอนุสัญญาประชาชาติ ว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก หรือหลักการสิทธิมนุษยชนและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในประเด็นเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและสิทธิในการประกอบอาชีพของประชาชน การเลือกปฏิบัติ ขาดความเสมอภาค และบังคับใช้กฎหมายโดยไม่เท่าเทียมกัน รวมทั้งมีบทกำหนดโทษที่ไม่เป็นธรรม ซ้ำซ้อน และไม่ได้สัดส่วนกับการลงโทษในความผิดทั่วไป เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว รวมทั้งบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและชาวประมงผู้ประกอบอาชีพโดยสุจริต ให้ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนส่งเสริมการทำประมงให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการจัดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบและพิจารณาโทษ และคณะกรรมการมาตรฐานการทางปกครองในการพิจารณาออกคำสั่งตามระดับความรุนแรงของการกระทำความผิด สภาพการกระทำความผิด และการกระทำความผิดซ้ำ ตลอดจนกำหนดโทษทางปกครองและโทษทางอาญาที่เหมาะสม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และป้องกันการกระทำความผิด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเจตนารมณ์ของกฎหมายให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมกิจการประมง และการจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยและรองรับการจัดระเบียบการประมงทะเลในน่านน้ำอื่นภายใต้กติการะหว่างประเทศ ทั้งในฐานะของรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธง รัฐเจ้าของท่า และรัฐเจ้าของตลาด เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยเจตนา เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทางกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับนับถือในนานาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการที่ถูกต้องตามกฎหมายให้ได้รับความสะดวก และได้รับการคุ้มครองในการประกอบอาชีพ (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔))

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ทะเลชายฝั่ง” “ทะเลหลวง” และยกเลิกนิยามคำว่า “โรงงาน” (ร่างมาตรา ๔ ถึง ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕))

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมการออกกฎกระทรวงของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้ ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงได้เฉพาะที่พระราชกำหนดนี้บัญญัติให้ต้องออกเป็นกฎกระทรวงเท่านั้น (ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖))

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมการใช้อำนาจของรัฐไทยกรณีความผิดตามพระราชกำหนดนี้ที่เกิดขึ้นนอกน่านน้ำไทยซึ่งการกระทำความผิดนั้นมิใช่เรือประมงไทย และในกรณีที่มีเรือประมงกระทำความผิดในน่านน้ำไทยซึ่งได้หลบหนีไปยังรัฐชายฝั่งอื่น (ร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘))

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมการรวบรวมสถิติการประมงและการเผยแพร่ต่อ
สาธารณชนเพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙))

๒.๖ ยกเลิกมาตราที่เกี่ยวข้องกับโรงงานภายใต้พระราชกำหนดนี้
(ร่างมาตรา ๑๐ (ยกเลิกมาตรา ๑๐/๑ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๑/๑))

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบาย
การประมงแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓))

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ ให้เกิดความ
ชัดเจนทั้งผู้แทนสมาคมการประมงและนักวิชาการ (ร่างมาตรา ๑๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔))

๒.๙ ยกเลิกลักษณะต้องห้ามของผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๓
(ยกเลิกมาตรา ๑๕))

๒.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคราวละ
สามปี (ร่างมาตรา ๑๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖))

๒.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด
(ร่างมาตรา ๑๕ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖))

๒.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคัดเลือกตัวแทนองค์กรชุมชนท้องถิ่น (ร่าง
มาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗))

๒.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการประมงประจำ
จังหวัดในการออกประกาศ (ร่างมาตรา ๑๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘))

๒.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้จะทำการประมงน้ำจืดในที่จับสัตว์น้ำที่เป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดินในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัด ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ
ประมงประจำจังหวัด และกำหนดให้คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดกำหนดหลักเกณฑ์วิธี
การทำการประมงน้ำจืดให้กับผู้ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๑๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑))

๒.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ใดจะทำการประมงทะเลชายฝั่งในเขตพื้นที่
แต่ละจังหวัด ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ
ประมงประจำจังหวัดมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒))

๒.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ทำการประมงพื้นบ้านต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
และวิธีการในการทำการประมงตามที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด และ
ต้องจัดทำสมุดบันทึกการทำการประมงด้วย (ร่างมาตรา ๒๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓))

๒.๑๗ แก้ไขเพิ่มเติม โดยยกเลิกการห้ามผู้ได้รับใบอนุญาตทำการ
ประมงพื้นบ้าน ทำการประมงในเขตทะเลนอกชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๑ (ยกเลิกมาตรา ๓๔))

๒.๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้จะทำการประมงทะเลนอกชายฝั่งและประมงทะเล
นอกน่านน้ำไทย ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ และให้
คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทำการประมงทะเลนอก
ชายฝั่งและประมงทะเลนอกน่านน้ำไทย (ร่างมาตรา ๒๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖))

๒.๑๙ กำหนดห้ามออกใบอนุญาตให้กับเรือประมงที่มีลักษณะต้องห้าม
(ร่างมาตรา ๒๓ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑))

๒.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมการดัดแปลงเครื่องมือทำการประมงให้ผิดไปจากลักษณะของเครื่องมือที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ให้สามารถกระทำได้หากได้จัดแจ้งกับกรมประมงแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒))

๒.๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นในการห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยและกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย รับผิดชอบยื่นเรือหรือออกใบอนุญาตใช้เรือสำหรับการประมง (ร่างมาตรา ๒๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖))

๒.๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติผู้ขอรับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทย โดยแยกผู้ขอรับใบอนุญาตในแต่ละพื้นที่ทั้งในเขตของรัฐชายฝั่งอื่นและทะเลหลวงให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๒๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘))

๒.๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่กฎหมาย หลักเกณฑ์ และมาตรการการอนุรักษ์และบริหารจัดการการประมงของรัฐชายฝั่งหรือองค์การระหว่างประเทศที่บังคับใช้กับผู้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยนั้นขัดหรือแย้งกับพระราชกำหนดนี้ ให้งดเว้นการใช้พระราชกำหนดนี้กับผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙))

๒.๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทยทำการประมงในเขตรัฐชายฝั่งอื่น ที่กำหนดการมีผู้สังเกตการณ์หรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐชายฝั่งนั้นกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๐))

๒.๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามจับสัตว์น้ำวัยอ่อน หรือครอบครองสัตว์น้ำวัยอ่อนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗))

๒.๒๖ กำหนดเงื่อนไขก่อนการออกประกาศตามมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ (ร่างมาตรา ๓๐ (เพิ่มมาตรา ๕๗/๑))

๒.๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ล่าสัตว์น้ำชนิดที่เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์เพื่อการค้า ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือน้ำสัตว์น้ำดังกล่าวขึ้นเรือประมงเพื่อการค้า เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการช่วยชีวิตของสัตว์น้ำนั้น ไม่ถือว่าเป็นความผิด และในกรณีที่มีการติดอวนขึ้นมาโดยไม่เจตนาให้รับปล่อยสัตว์น้ำนั้น คืนสู่ท้องทะเลโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๓๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖))

๒.๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามใช้หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ซึ่งเครื่องมือทำการประมง โดยอนุญาตให้มีเครื่องมือโพงพางได้ และยกเลิกข้อยกเว้นตามวรรคสามและวรรคสี่เดิม (ร่างมาตรา ๓๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗))

๒.๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ใช้อุปกรณ์อวนรุนเคยที่ใช้ประกอบเรือยนต์ทำการประมงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘))

๒.๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามการใช้เครื่องมืออวนล้อมจับในเวลากลางคืน (ร่างมาตรา ๓๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙))

๒.๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดในเขตทะเลชายฝั่งที่ทับซ้อนกันเพื่อให้มีความชัดเจน (ร่างมาตรา ๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๑))

๒.๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าของเรือประมงไทยที่มีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเมื่อต้องการนำเรือออกจากท่าเพื่อไปทำการประมง ต้องดำเนินการ

(ร่างมาตรา ๓๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑))

๒.๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าของเรือหรือผู้ควบคุมเรือต้องนำเอกสารเกี่ยวกับทะเบียนเรือ ใบอนุญาตใช้เรือ ใบอนุญาตให้ทำการประมง และหลักฐานเกี่ยวกับการจัดระบบความปลอดภัยสุขอนามัย และสวัสดิภาพในการทำงานของคนประจำเรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยลดจำนวนเอกสารลงเหลือเท่าที่จำเป็นและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง (ร่างมาตรา ๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๒))

๒.๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมการมีหนังสือคนประจำเรือของเรือประเภทต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๓๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓))

๒.๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมการรับคนประจำเรือหรือลูกเรือจากเรือประมงอื่น และรับฝากคนประจำเรือหรือลูกเรือที่มีใบอนุญาตและหนังสือประจำตัวแล้ว ออกไปกับเรือเพื่อนำส่งให้กับเรือประมงลำอื่นที่ได้รับอนุญาตแล้วให้สามารถกระทำได้ ในกรณีที่มีเหตุอันจำเป็น และได้แจ้งต่อศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกแล้ว (ร่างมาตรา ๓๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๓/๑))

๒.๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมการขนถ่ายสัตว์น้ำในทะเลไปยังเรือประมงให้สามารถกระทำได้ แต่ต้องจอดแจ้งกับศูนย์การแจ้งเรือเข้าออกเรือประมงก่อน (ร่างมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๗))

๒.๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าของเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่มีสัญชาติอื่นที่มีใช้สัญชาติไทย และมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องดำเนินการ (ร่างมาตรา ๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๘))

๒.๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ การวางหลักประกัน และเงื่อนไขให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ให้บริการระบบติดตามเรือได้ปฏิบัติได้ และให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ให้บริการระบบติดตามเรือต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น ในกรณีที่ระบบติดตามเรือประมงเกิดข้อขัดข้องจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายกับทางราชการหรือเจ้าของเรือที่ติดตั้งอุปกรณ์ (ร่างมาตรา ๔๓ และ ๔๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๙/๑))

๒.๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขการนำเข้าสัตว์น้ำโดยเรือขนถ่ายสัตว์น้ำหรือเรือประมง โดยต้องดำเนินการตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๒))

๒.๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดนำเรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทย ที่มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องเป็นไปตามรายชื่อที่ประกาศโดยรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๔๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๔))

๒.๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้เรือประมงที่มีใช้เรือประมงไทยที่ประสงค์จะนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องแจ้งข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรือ รายละเอียดของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและวัตถุประสงค์ของการนำสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเข้ามาในราชอาณาจักร ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง รวมทั้งกำหนดให้กรณีมีการอนุญาตให้เข้าเทียบท่าได้ หากมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินเพื่อความปลอดภัยของคนประจำเรือหรือตัวเรือประมง ให้เรือแก้ไขเหตุสุดวิสัยหรือเหตุฉุกเฉินนำเรือออกนอกราชอาณาจักรโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๕))

๒.๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมการอนุญาตให้นำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โดยเรือประมงต่างชาติจะต้องเป็นเรือประมงที่ถูกต้องตามกฎหมายของรัฐเจ้าของธง รวมทั้งเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖))

๒.๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดปริมาณการนำเข้าสัตว์น้ำของเรือประมง ที่ทำการประมงพื้นบ้านซึ่งรัฐเจ้าของธงที่มีอาณาเขตติดต่อกับราชอาณาจักรไทยโดยไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ ให้มีปริมาณวันละไม่เกิน สองร้อยกิโลกรัม (ร่างมาตรา ๔๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗))

๒.๔๔ กำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจในการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบ และข้อปฏิบัติ ตลอดจนมาตรการในการตรวจสอบการ ดำเนินการของประเทศต่าง ๆ ที่มีการส่งออกสัตว์น้ำของตนมายังประเทศไทย ว่าได้มีการบริหาร และจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาะหว่างประเทศหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และ ไร้การควบคุม ในประเทศที่มีการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำมายังประเทศไทยตลอดจนการบริหาร จัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาะหว่างประเทศว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๕๐ (เพิ่มมาตรา ๔๗/๑))

๒.๔๕ กำหนดให้รัฐมนตรี มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ และให้แต่งตั้งบุคคลจากผู้มีคุณวุฒิภาวะในการตัดสินใจและมี อำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (ร่างมาตรา ๕๑ (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑))

๒.๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมวิธีดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เกิดความชัดเจน และให้ผู้ฝ่าฝืนสามารถวางประกันสัตว์น้ำได้ (ร่างมาตรา ๕๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๕))

๒.๔๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของรัฐ ไทยในฐานะของรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธง รัฐท่าเรือ และรัฐเจ้าของตลาด ตามอนุสัญญาและ พันธกรณีระหว่างประเทศ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๓ (เพิ่ม มาตรา ๑๐๗/๑))

๒.๔๘ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติราชการ ที่กำหนดไว้เฉพาะกรณี และให้อธิบดีจัดทำคู่มือการปฏิบัติราชการเฉพาะกรณีต่าง ๆ เพื่อให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดถือและปฏิบัติ (ร่างมาตรา ๕๔ (เพิ่มมาตรา ๑๐๗/๒))

๒.๔๙ กำหนดห้ามมิให้มีการจ่ายเงินรางวัลนำจับตามพระราชกำหนดนี้ (ร่างมาตรา ๕๕ (เพิ่มมาตรา ๑๐๙/๑))

๒.๕๐ กำหนดให้อำนาจการฟ้องคดีตามพระราชกำหนดนี้ ในกรณีที่มีการ กระทำความผิดในเขตน่านน้ำไทยให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการตามท้องที่ที่มีการฝ่าฝืน พระราชกำหนดนี้ หรือตามที่อัยการสูงสุดกำหนด (ร่างมาตรา ๕๖ (เพิ่มมาตรา ๑๐๙/๒))

๒.๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๐ มาตรการทางปกครอง เพื่อให้การปฏิบัติ ตามพระราชกำหนดนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการใช้โทษอาญาที่ได้ กำหนดไว้ในหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ และเพื่อกำหนดการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วย

กฎหมายที่ถือเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและบริบท การทำการประมงของไทย (ร่างมาตรา ๕๗ (แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๐))

๒.๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ เพื่อกำหนดโทษทางอาญา ให้เหมาะสมเกิดความเป็นธรรม และได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด เพื่อให้การบังคับใช้ กฎหมายตามพระราชกำหนดนี้มีประสิทธิภาพ และป้องปรามการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย รวมทั้งการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดตามพระราช กำหนดนี้ (ร่างมาตรา ๕๘ (แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ))

๒.๕๓ กำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อรองรับคำขออนุญาตที่ค้างพิจารณา อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคำขออนุญาตที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจน บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่ก่อนหรือในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุการอนุญาตหรือใบ อนุญาตนี้ (ร่างมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐)

๒.๕๔ กำหนดบทเฉพาะกาล ให้บรรดาคดีที่อยู่ระหว่างพิจารณาของศาล คณะกรรมการมาตรการทางปกครอง หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาล คณะกรรมการมาตรการทางปกครอง หรือคณะกรรมการ เปรียบเทียบ แล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาดำเนินการต่อไปจนเสร็จสิ้น และให้นำกฎหมายซึ่ง ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๖๑)

๒.๕๕ กำหนดบทเฉพาะกาล ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมงที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ หากพ้นระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้แล้ว ไม่มีการออก กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใหม่ขึ้นบังคับใช้ ให้กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้น เป็นอันยกเลิก (ร่างมาตรา ๖๒)

๒.๕๖ กำหนดบทเฉพาะกาลให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมงที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัติ นี้ใช้บังคับ และที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการประมงเมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๓)

๒.๕๗ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๔)

**ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

(วิโรจน์ ลักษณะอดิสร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ยื่นเข้าสู่สภาแล้ว

**บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้
- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนการประชุมในแต่ละปี และรายละเอียดการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น รวมถึงกำหนดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานที่แต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณปัจจุบัน จึงสมควรให้มีการเพิ่มบทนิยาม แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม รวมถึงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ที่แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกำหนดให้มีการเปิดเผย และเผยแพร่รายงานการประชุม และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และคณะอนุกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยโคนมและผลิตภัณฑ์นม

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” ระหว่างบทนิยามคำว่า “เกษตรกรโคนม” และ “องค์กรเกษตรกรโคนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์ โคนม พ.ศ. ๒๕๕๑

“ผู้แทนเกษตรกรโคนม” หมายความว่า เกษตรกรโคนมที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ กับกรมปศุสัตว์และได้รับการเสนอให้เป็นผู้แทนของเกษตรกรโคนม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์โคนม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสี่คนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ จำนวนสองคน โดยมาจากผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมหนึ่ง และผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมหรือ ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมหนึ่งคน

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นมจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวนสองคน ผู้แทนเกษตรกรโคนมจำนวนสามคน ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมจำนวนสี่คน ซึ่งเสนอโดยชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมและผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมจำนวนสี่คน และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมปศุสัตว์ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโคนม และผลิตภัณฑ์โคนม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องมีการนัดประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง โดยในการประชุมแต่ละครั้งต้องมีวาระการพิจารณาตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔)”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์โคนม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน มาตรการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนม

(๒) กำหนดนโยบายและแผนการผลิตและการจำหน่ายนํ้านมโคและผลิตภัณฑ์นมภายในประเทศและต่างประเทศ

(๓) กำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้า การส่งออกนํ้านมโค นมผงและผลิตภัณฑ์นม

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตนํ้านมโคและกำหนดราคาซื้อนํ้านมโคและผลิตภัณฑ์นมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ นํ้านมดิบ ศูนย์รวมนม โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพ วันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อนํ้านมโคของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์นม

(๕) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำ รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่แต่งตั้ง ต้องประกอบด้วยผู้แทนเกษตรกรโคนม ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมในจำนวนที่เท่ากัน

(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมในการกำหนดมาตรฐานปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ สถานที่เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมนํ้านมโคและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง เพื่อให้การผลิต และการตลาดโคนมและผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นม

(๘) กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) จัดทำรายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการ และข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคานมและผลิตภัณฑ์นม โดยให้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลาหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรับรอง

(๑๐) เผยแพร่รายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ โดยให้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลาหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการเห็นชอบ

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นมและอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนด”

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นของร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์โคนม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ ไม่เหมาะสม กับสภาวการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรให้มีการเพิ่มบทนิยาม แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม รวมถึงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ที่แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” โดยให้มีความหมายว่าเกษตรกรโคนม ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์และได้รับการเสนอให้เป็นผู้แทนของเกษตรกรโคนม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีความเชื่อมโยงกับตัวแทนทางการเมืองในฐานะผู้กำหนดนโยบายในภาพรวม ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดให้มีสัดส่วนจากผู้แทนเกษตรกร โคนม และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภค เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมมากขึ้น (ร่างมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมในแต่ละปี รวมถึงสาระของการประชุมในแต่ละครั้ง (ร่างมาตรา ๕)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมและโปร่งใสมยิ่งขึ้น การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ มีองค์ประกอบและที่มาของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ที่ประกอบไปด้วยผู้แทนที่เกี่ยวข้องจากหลายภาคส่วน และกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องจัดทำรายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปี และข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคาคอนมและผลิตภัณฑ์นม โดยให้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน ภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงให้เผยแพร่รายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ด้วยเช่นกัน (ร่างมาตรา ๖)